

Adakozzunk a repülő-alapra!

Ára 12 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGESZ ÉVRE 36 PENGÓ, FEL-
ÉVRE 18 PENGÓ, HAVONIA 3 P.

(TRIANON 19.) 1938 AUGUSZTUS 17, SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. ÉVFOLYAM, 184. SZÁM

A birodalmi múlt

Vasárnap grandiózus ünnepek sorozata kezdődött meg az ország szívében Budapesten és Árpád-házi királyaink egykori székhelyén Esztergomban.

Amott a primási székhelyen a magyar történelem egyik legcsodálatosabb darabja tárult fel, az Árpád-házi királyok palotájának földtől kiásott és restaurált romjain. Nyolc-kilencévszázadba visszanyúló idők dicsőséges emlékeit hordozzák azok a művészileg faragott kövek és falak, amelyek között vasárnap Horthy Miklós kormányzóval az élén az ország mai vezetői és a magyarság mai gondozói mélyedtek el a ragyogóan szép történelmi múlt gazdag örökségének fenségességében. Emitt és Budavár márványtermében a nemzet immár kilencszáz éves csodás összetartó kapusa a Szent Korona elé járul a magyarság vezéréivel az élén, hogy hódoljon annak a varázsos fogalommal vált szimbólumnak, amely évszázadok viszontagságai között egyedüli biztos bázisnak bizonyult nemzeti létünk maradványává és küldetésébe vetett hitünknek.

A Szent István-év jubileumi ünnepeinek nem lehetne elképzelni sem illőbb, fenségesebb nyitányt, mint azt, hogy a világ előtt ilyen ünnepi pompa keretében mutatjuk meg a nemzet életerejének ezeket a felbecsülhetetlen drágaságait. — Most, amikor itt gyűltek össze a csonka haza földjén a világ magyarságának küldöttei, akik együtt zarándokolnak az óhaza népével történelmi nagyságunk eme tanúságtételeihez, ebből a dicsőséges múltból meríthetnek hitet mai küzdelmes sorsunkban és megaláztatásunkban a feltámadáshoz. Hiszen ezek a történelmi kincsek mind arról adnak számot, hogy Magyarország nagy hatalmi pozíciót töltött be az európai nemzetek sorában. Magyarország birodalom volt ezer esztendő múltjának legalább fele részében. Ez a birodalmi múlt most ismertté válik a világ előtt, érezni fogják, hogy ennek a nemzetnek helye van a nap alatt és nem érdemelte meg a vele szemben elkövetett igazságtalanságokat.

Nekünk magyaroknak pedig éreznünk kell, hogy ez a múlt sokra, nagyon sokra kötelez. Elsősorban arra, hogy Szent István példamutatása nyomán egyszer végre forrjunk össze az igazi nemzeti egység megteremtésében, hogy ismét olyan erőt mutathassunk kifelé a világnak, amilyennel honalapítóink és országszervező nagy királyunk Szent István, félelmetessé, tiszteltté és megbecsültté tette a magyart a leghatalmasabb nemzetek előtt is.

(dr. —v.)

Meghalt Hlinka páter

Rózsahegy, augusztus 16. Hlinka páter állapota kedden rohamosan rosszabbodott, a szív működés egyre gyengül, érverés alig észlelhető és a vérnyomás is fetűnően alacsony. A tüdőben szövődmény mutatkozik. Nyolc óra tájban beállott a halálküzdelem. A betegszobában jelen voltak eltávoztak a haldokló ágya mellől és a szomszéd szobában gyűltek össze, ahol a lelkész imát mondott Hlinka lelküdvéért.

Az esti órákban Hlinka bár szív működése már szemmel láthatóan csökkent, utasításokat adott a jövőre — Kártartani a harcban a szabadságért a győzelemig, — mondotta a betegágya mellett álló híveinek. Nemsokára elhomályosult öntudata. Hlinka páter éjjel 23 óra 5 perckor halt meg. Halálós ágát bizalmasai és barátai állták körül.

Hlinka páter halálával a felvidéki főváros legnagyobb vezérének vesztette el, aki legelsőnek ismerte fel a csehek ármánykodását és népének élére állva utolsó lehetéig küzdött a becsapott főváros jogainak és igazságának kivívásáért.

Életrajza

Hlinka páter 1864 szeptember 24-én született Csernován. Szülei földművesek voltak. 1889-ben szentelték áldozó pappá. Politikai pályafutását a Zichy Nándor gróf vezetése alatt állott katolikus néppártban kezdte meg 1907-ben a csernovai véres ösztetűzés után letartóztatták és a szegedi törvényszék fogházából 1909 februárjában szabadult ki. Szegeden

szlovák nyelvre fordította a szentírást.

A világháború alatt visszavonult a politikai életből, de 1918-ban a rózsahegy plébánia már fontos politikai megbeszélések színhelye volt. 1918 októberében Hlinka András Tárócszentmártonba utazott a szlovák deklarációs gyűlésre, ahol megígérte, hogy a szlovák nép nagy küldöttségét menesztli a béketárgyalásokra. Amikor Párisból visszatért, letartóztatták és nyolc hónapi fogházra ítélték a csehek. Így akarták megakadályozni azt, hogy az új alkotmány megszavazásánál jelen lehessen. Fogsága abban is megakadályozta, hogy a választásokat előkészíthesse. Mozgalma azonban állandóan erősödött és a prágai parlamentben már nagy pártja volt.

Világraszóló pompával fogadja Németország a Kormányzót

A német nép hármass ünneppé avatja Horthy Miklós látogatását

Berlin, augusztus 16. Németország a legnagyobb előkészületekkel várja Magyarország kormányzóját és hitvesét. A nagyüzemek hetek óta mást sem csinálnak, mint magyar zászlókat. A munkások légióit állítják fel mindenütt az országban az aranyozott fehér pillérekkel a magyar címer és a német sas szánára. Mérnökök terveznek, rajzolnak, építenek, művészek rajzolnak, festenek, a kancellária, a külügyminisztérium, a propagandaminisztérium, a hadsereg, a vasút, a városok a tartományok és ki tudná még felsorolni mindazokat a szerveket, amelyek egymással legteljesebben összehangban és összműködésben készülnek a magyar államfő látogatására.

A háború óta még nem volt államfő hivatalos látogatáson Németországban. De a háború óta nem volt egyetlen alkalom sem, amikor Németország olyan díszruhába öltözött volna, mint most. A határtól

a Keleti- és Északi-tengerig az egész ország egy zászlódsz, egy pompa, egy ragyogás lesz. Passau, Kiel, Helligoland, Nürnberg és természetesen Berlin egyaránt kitesz magáért a díszítésben. Mindenik várost más és más szempontok szerint kell feldíszíteni, hogy a díszek ne zavarják meg a város képét, hanem éppen ellenkezőleg megszépítsék, kiemeljék a látványokat. Különösen nehéz probléma Berlin. A német főváros hónapok óta feldult hanyabolyhoz hasonlít, amelyben a feltört kövezetek szabadon hagyott átjáróin nyüzsgöve menekülnek a gépkocsik. A város minden részében lezárt utcák, lebontott, vagy épülő házak állanak és mindez el fog tűnni egy hétre, mert Berlin nem akar tatarozás alatt álló köntörsében mutatkozni magas vendége előtt.

Hatalmas zászlóerdő fogadja a pályaudvar előtt a magyar állam-

főt és hitvesét. Hat méteres magyar címer és német sas áll kétoldalt a pályaudvar előtti téren, míg a Hindenburg téren négy hatalmas oszlop emelkedik. Remek látvány lesz az Unter den Linden zászlóerdeje. Ugyanez a díszítés tart végig a Wilhelmstrassen, egészen a birodalmi elnöki palotáig, a kormányzói pár berlini szállásáig. A katonai díszszemle tribünjét négy hatméteres magyar címer, illetőleg birodalmi sas díszíti. A dísztribün emelvényén, ahonnan a Kormányzó Hitler kancellár társaságában a díszszemlét végignézi, bihor-menyeczet domborul. A főváros díszítését Benno von Arendt és Speer professzorok végzik. Remek díszítést kap Passau, Nürnberg és Bécs is.

A nagy német nemzet megakarja mutatni, hogy a küszöbönálló látogatás alkalmából hármass ünneppé ül. Ünnepli a baráti ország államfőjét, a világháború legendás hőseit, és a két nemzet örök barátságát.

A magyar faj életerejéje nem tört meg a sorscsapások alatt

— mondotta a Kormányzó a magyarok világkongresszusának tisztelgő küldöttsége előtt — Imrédy Béla miniszterelnök megrázó szózata a külföldi magyarokhoz — Megalakult a magyarok világszövetsége

Budapest, augusztus 16. A magyarok második világkongresszusának ünnepségei kedden délelőtt negyedtizenegykor kezdődtek a Vigadó nagytermében. Már 10 óra előtt zsúfolásig megtelt a Vigadó nagyterme, amelyet erre az alkalomra ünnepi díszbe öltöztettek.

Perényi Zsigmond báró, a kongresszus elnöke mondta a megnyitó beszédét.

— Boldog érzéssel és meleg szeretettel köszöntöm a világ minden részéből egybegyűlt magyarokat az egész magyar nép nevében — mondotta. — Forró ölelést küldünk az egész világ magyarjai felé. Kevesen vagyunk magyarok, ebből a családból nem rekeszhetünk ki senkit, aki becsületesen magyar, csak szaporítani szabad, nem csonkítani, mások, kegyetlen ellenségek ügyis megcsonkították az országot.

— Magyaroknak lenni mindig küzdelmet jelentett, sokszor szenvedést, de dicső hivatást is, mert az Isteni Gondviselés szerint harcolnunk kellett a szabadságért, a kereszténységért, a civilizációért.

— Amikor megalakítjuk a magyarok világszövetségét, vessük le az önzésnek, gyűlölködésnek hétköznapi poros ruháját és a szeretetnek tiszta, fényes köntösében nyujtsunk testvéri jótét egymásnak. A magyarok Istenének áldása

kísérje hazafias munkánkat.

Percekig zúgott a lelkes taps, amikor báró Perényi bejelentette a világszövetség megalakulását és üdvözölte a külföldről idezarándokolt magyarokat.

Gróf Teleki Pál kultuszminiszter a magyar királyi kormány és a magyar állam nevében köszöntötte a magyarságnak Budapesten összegyűlt képviselőit.

— Vannak közöttünk olyanok, akik már nem magyar földön születtek, akiket már csak édesanyjuk tanított meg magyarul beszélni, sőt olyanok is vannak itt, akik már nem értik a magyar szót. Magyarságunk mégis összekapcsol bennünket.

— Századokon át segítettünk Európát építeni, mert nemcsak védjük Európát, hanem építettük is a magunk tudásával és tehetségével, a puszták fiának távolról hozott politikai készségével. Mi magyarok teljesítjük kötelességünket ott, ahol élünk, jóságért jósággal, hűségért hűséggel fizetünk, ahol ilyenre találunk.

Zúgó taps fogadta a kultuszminiszter beszédét, aki után Szendy Károly polgármester a főváros nevében beszélt, majd Hóman Bálint ny. kultuszminiszter volt a következő szónok.

Kormányzói fogadás

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója fogadta délből a külföldi magyarokat. A Kormányzó a trónteremben fogadta a külföldi magyarokat, akik onnan mentek át a nagy fogadóterembe, hogy tiszteljenek a Szent Korona előtt.

A külföldi magyarok küldöttsége a trónteremben félkört alakított. Az első sor előtt állott fel Eördögh Elemér toledói katolikus preláus.

Féleg órákor kitarult az ajtó és belépett Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és kísérete.

Eördögh Elemér elmondta az üdvözlő beszédét.

— Az egész világban szétszórta magyarság képviselőit jelentünk itt meg, — mondotta Eördögh esperes — mélyszégyen tisztelettel és belsőséges ragaszkodással Főméltóságod személye iránt. Szinte ki sem lehet számítani azt, hogy milyen eredménye lesz az egész világ magyarsága összefogásának. Most már

másodszor jöttünk össze minden pártpolitikától mentesen és teljesen függetlenül, a felekezeti kérdések figyelembevétele nélkül, hogy megalkossuk a magyarok világkongresszusát.

— Eljöttünk ide Főméltóságodhoz, hogy mielőtt munkánkat megkezdzenénk, szeretetünknek, ragaszkodásunknak, lojalitásunknak csokrárt ányujtsuk.

— Amikor az egész világon bajok vannak, Főméltóságod volt az, aki abban az irányban vezette ezt az országot, hogy egyike a világ legrendezettebb és legnyugodtabb országainak. A magyarság jövőjébe vetett mélyszégyen hittel, szeretettel, ragaszkodással köszöntjük Magyarországot Kormányzóját és az a kívánságunk, hogy lássa meg és gyönyörködjék meg Nagy-Magyarország feltámadásában.

Horthy Miklós kormányzó válasza az üdvözlésre.

A Kormányzó beszéde

A Kormányzó a következő beszédet mondotta:

— Öszinte örömmel üdvözlöm a magyarok második világkongresszusára összesereglett testvéreinket. Úgy érzem, mintha személyükben

megjelent volna az ősi földön az egész világ magyarsága, amelyet mindenkor és mindenütt egyetlen hatalmas érzéssel forraszt össze a nagy magyar közösségbe tartozás örökös szent ereje.

— Eljöttek a távoli országokból, hogy bizonyosságot tegyenek ennek az erőnek élő és összetartó voltáról, a magyarság jövőjébe és hivatásába vetett megingathatatlan hitükről.

— Ebben a hitükben megerősödvé vigyék magukkal azt a bizonyosságot, hogy a magyar faj életerejéje a végzet által ráért súlyos sorscsapások alatt nem tört meg és ez a nemzet a nehéz megpróbáltatások és lemondások közepette csak acélosodik, dolgozik keményen és építi egykori nagysága romjain az új, boldogabb országot és alkot értékeket az egész emberiség javára.

Mostani ittélük alkalmat ad

arra, hogy résztvegyenek a Szent István év bensőséges kegyelotes ünnepségein. Ezek az ünnepségek a mai időkhöz illő szerény formában, de annál igazabban és őszintébben juttatják kifejezésre azt a mélyszégyen hálát, amelyet első szent királyunk országépítő munkája iránt érzünk.

— Ez az érzés ott van minden magyar szívében és ebből merítünk erőt ahhoz a meggyőződéshez, hogy visszaszerezük Szent István országát hajdani fényét. Visszatérve új hazájukba, kísérje munkájukat Isten áldása és emlékezzenek szeretettel a régi hazára, mely mindenkor tárt karokkal fogadja idegenbe szakadt fiát.

Horthy Miklós kormányzó azután báró Perényi Zsigmond és Eördögh Elemér kíséretében egymás után megszólította a külföldi magyar szervezetek vezetőit és velük hosszasan elbeszélgetett. Körülbelül egy óráig tartott a külön audencia, a Kormányzó a külföldi magyarok élete felől érdeklődött, hangoztatta a külföldi magyarok iránti bizal-

Imrédy miniszterelnök szózata

Imrédy Béla miniszterelnök intézett beszédet az egybegyűlt magyarokhoz:

— Ezen a kilencszáz esztendő jubileumon, amelyet egy magyar uralkodócsaládnak, az Árpád ház legragyogóbb fiának, Szent István-nak az emlékeztérére ülünk, külön öröm az ünnepségek csillogó sorában, külön ékesség, hogy itt köszönhetjük, itt ölelhetjük szívünkbe a külföldre szakadt, külföldön élő, küszködő, de az isteni rendelés titokzatos szálaival mégis e hazához fűzött magyarságnak kedves képviselőit. Bizonyosságot látom ittélükben annak, hogy új hazájuknak sokszor bizony a miénknl barátságosabb ege alatt sem felejtették el ezt a borús ég alatt új napsugárra váró és vágyó földet és nem is akarják elfelejteni.

— Családi ünnepet ülünk — folytatta a miniszterelnök és ennek a családi ünnepnek, ennek a rokoni összejövetelnek az értékét csak növeli, az értelmét csak mélyíti, lelki tartalmát csak fokozottabbá teszi az a körülmény, hogy a kilencszáz esztendő jubileum megeleveníti elő-

mát s szeretetét. Az audencia után a külföldi magyarok lelkesen megéljenezték a Kormányzót, aki kísérete társaságában eltávozott.

Ezután a külföldi magyarok képviselőit a Szent Koronát és az erélyeket tekintették meg, majd a királyi vár udvarában gyülekeztek, ahonnan a miniszterelnökségi palota elé mentek. Itt Imrédy miniszterelnök fogadta a világ minden részéből idezarándokolt magyarokat.

A miniszterelnökségi palota Szent György-tér 2. szám alatti erkélye alatt gyülekeztek zászlóikkal a külföldi delegátusok. Két óra volt, amikor Imrédy Béla miniszterelnök kilépett az erkélyre. A külföldi delegátusok sorából előlépett Ujlaky Ferenc dr., az Amerikai Magyar Református Egyesület elnöke és a következő beszédet mondotta:

— A világ különböző országaiban élő magyarok, őrszemek, a hazaszeretet égető szomjától hajtvá eljöttünk, hogy megcsokoljuk édesanyánknak, drága hazánknak kezét és boldogan adjunk hálás Istenünknek, hogy magyarnak teremtett. A külföldi magyarok szívét hozom én Nagyméltóságod és az egész magyar nemzet elé. Szívünk majd megszakad a honvágytól, a keresztborozástól, de dolgozunk, imádkozunk, hogy a magyar népek becsülete legyen, hogy legyen egy szabad, független, egész boldog Magyarországot. Biztosíthatom Nagyméltóságodat arról, hogy őrszemeknek érezzük magunkat.

tünk a magyarságnak és a hazai földjének immár több mint ezer esztendő történelmét, hogy mi valamennyien, itthonmaradtok és távolbászakadottak egyaránt ráeszméljünk a mi különbségre, a mi utánozhatatlan magyar múltunkra, arra a csodálatos ötvöztet, amely az őshazából Európa szívébe dobott keleti ember messze távolokba nézésének és nyugalmának a nyugati lélek adottságaival való hiánytalan egybeolvadásából állott elő.

— Ráeszmélünk arra, hogy ez a nemzet a középkoron át számban, szervezetségben, anyagi, erkölcsi és szellemi felkészültségével, katonai erejével a nemzetek élcapatában helyezkedett el, hogy ez a nemzet századokon keresztül dobta magát védőgátjával a nyugati és keresztény Európának.

— Dicsőségek, harcok során csapás csapás után ért minket, — emelte fel hangját a miniszterelnök — de mindig fel tudunk egyenesedni és mindig fel fogunk egyenesedni.

A miniszterelnök szavait kitörő lelkes taps követte.

A NYÁRI EGYETEM ELŐADÁSAI

Szellemtudományi előadások

8—9-ig Mendöl: Kárpátmedence (magyar).

9—10-ig Soó: Letűnt idők virágai (magyar). Hankó: Magyar háziállat (német).

10—11-ig Soó: Növényi szervezet (magyar). Hankó: Magyar háziállat (német). Bárczi: Magyar nyelv (francia).

11—12-ig Vargha: Kollégium (magyar). Erdős: Debrecen és Kollégium (angol). Pietrzykowsky: A római hármás egyezmény jelentősége (dengyel). Caffarelli: Az erősek földje (olasz).

12—1-ig Gyallay Pap: A mai Dánia. 20 órától Nemzetek ünnepe. Mezőgazdasági előadások:

8—9, 10—11, 11—12-ig Gruzl: A magyar búza.

9—10-ig Horn: Kis bornyú nevelés.

Lemondott a spanyol vörös kormány

Saint Jean de Lous, augusztus 16. Barcelonai hivatalos jelentés szerint a Negrin-kormány lemondott. Az új kormány valószínűleg még az éjjel megalakul. Hír szerint összetétele nem sokban különbözik az előbbi kormányétól.

Páris, augusztus 16. A Fournier hírszolgálati iroda jelentése szerint, a köztársasági Spanyolországban igen nagy az éhínség. Különösen súlyos a helyzet Valenciában és Madridban.

VIGSZINHAZ

Ma utoljára

DEANNA DURBIN

legnagyobb filmsikere

100 férfi, 1 kislány

Intézet

Fehérnemű

Takaró

Matrác

előírás szerint

Kardos László
1831.

A Kormányzó felavatta az Árpádházi királyok kiásott esztergomi palotáját

„A régi időknek ez a szépséges tanuja hirdesse a magyar dicsőséget!”

Esztergom, augusztus 16. Az Árpádházi királyi várpalota nemrégiben feltárt és részben rekonstruált maradványait Nagyboldogasszony napján a kormányzói pár és az ország legfőbb méltóságainak jelenlétében ünnepélyes keretek között avatták fel az esztergomi Várhegyen. A Szent István emlékévé országos ünnepségeinek megnyitó aktusát jelentette ez a felavatás, amelyre ezrével zárandokolt a magyar Esztergomba.

Hétfőn reggel Esztergom valamennyi templomának harangzúgása után zenés ébresztő volt. Ezer és ezer ember vett részt ezeken az ünnepségeken s nyolc órakor megindult az ünnepi menet az esztergomi Bazilikába, ahová az Árpádházi szentek ereklyéit vitték. A körmenetben mintegy tízezer ember vett részt.

Szerdi hercegprímás fél 10 órakor ünnepi misét pontifikált a Bazilikában, majd szentbeszédet mon-

dott, amelyben szólt arról, hogy a magyarság számára mit jelent jogi és gyakorlati szempontból Szent István királynak az a testaméntuma, amellyel hazáját Nagyboldogasszonynak ajánlotta fel. Szentmise után felavatták az Árpádházi királyi palota bejárata előtti téren a vár rekonstruált maradványait.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó érkezését kürtzúó jelezte. Ekkor feltűnt a Kormányzó, mellette a Főméltóságú asszony. A Kormányzó ellépett a díszszázad előtt, majd a hercegprímás és Imrédy Béla miniszterelnök kíséretében az ünnepség színhelyére ment. Itt Hóman Bálint volt kultuszminiszter mondotta az ünnepi beszédet. Rámutatott arra, hogy ez a hely volt a magyar királyság születési helye, itt halt meg Szent István. A régi időknek ez a szépséges tanuja hirdesse a vár fokán a magyar dicsőséget, a nemzet halás ke-

gyeletét, Szent István vérenek nagyságát.

Ezután gróf Teleki Pál kultuszminiszter kérte a Kormányzó hozzájárulását, hogy a műemléket átadják rendeltetésének s ugyanekkor felavassák a Szent Tamás-hegyen emelt Szent István-domborművet. A Kormányzó erre megadta az engedélyt s felhangzott a Szózat, mely után a kormányzói pár belépett a pompás palotába, hogy megtekintse annak szépségét és értékeit.

Délben a hercegprímás a primási palotában ebédelt adott a magas vendégek tiszteletére.

Délután az esztergomi—komárommegyei vitézek zászlóját avatták fel nagy ünnepségek közepette, majd a Várhegy tövében leleplezték Balassa Bálint bronzszobrát a Várhegynek azon a részén, ahol annak idején Balassa Bálint hősi halált halt.

Svájci dalosok Debrecenben

Kedden délután négy órakor két hatalmas luxusautóbuszon 69 svájci dalos érkezett Debrecenbe. Luzernből indultak el tanulmányútra Bécsen keresztül Budapestre, onnan rövid tartózkodás után Debrecenbe és a Hortobágyra.

A svájci dalosokat, akik a luzerni „Liedertafel” énekkar tagjai, ünnepélyesen fogadták az Arany Bika előcsarnokában, ahol a Városi Dal-egylet küldöttsége élén dr. Ratkóczy János üdvözölte őket keresztlen, meleg szavakkal. Beszédében utalt arra, hogy a dal és a lélek jósága szoros kapcsolatban van egymással és ahol a dalt szeretik, csak jó emberek élhetnek. Ilyen dalos szeretettel és együttérzéssel köszönti Debrecen kedves vendégeit. Legyenek meggyőződve arról; dalosbarátsággal látják szívesen és köszöntik a svájci dalos testvéreket.

Theodor Ottiger, a svájci dalegylet elnöke válaszolt az üdvözlésre, hálásan köszönetet mondva a figyelmes és szeretetteljes fogadtatásért. Amint Ottiger elnök befejezte rövid köszöntését, a svájciak elénekelték jellegűket.

Rövid pihenés után autóbusszikon a város megtekintésére indultak. Megtekintették az egyetem és a klinika épületeit, rövid sétát tettek a Nagyerdőn, majd a fürdőbe vonultak s megtekintve a rüdőtelepet a fedett uszodában megfürdöttek. Szokatlanul érdekes jelenet játszódott le a fedettben: fürdőruhás dalosok hangversenyt rögtönöztek a jelenlévők nagy gyönyörűségére.

Este az Arany Bikában vacsoráztak, amelyen Debrecen dalos életének reprezentánsai is részt vettek, akiknek tiszteletére vacsora után rögtönzött hangverseny keretében svájci népdalokat mutatott be a valóban kitűnő és tökéletes dalegylet. A legjobb hangulathoz voltak együtt a késői órákig a svájci és magyar dalosok.

Reggel 8 órakor a Hortobágyra utaznak a svájciak, ahol a délelőtti folyamán megtekintik a magyar pusztá nevezetességeit, délben a csárdában megebédelnek, félkettőkor pedig Mezőkövesden keresztül visszatérnek Budapestre.

A nemzet hódolata a Szent Korona előtt

Kedden reggel helyezték közszemlére a magyar koronázási jelvényeket, ünnepélyes külsőségek között -- A Kormányzó családjával együtt megtekintette a Szent koronát -- A kormány nyitotta meg a hódolók sorát

Kedden reggel helyezték közszemlére — a Szent István év megnyitó aktusaként — a magyar koronázási jelvényeket. A Szent Koronát, a jogart, az ország almáját, Szent István kardját és a koronázási palástot ünnepélyes keretek között helyezték el a királyi palota márványtermében, ahol 22 év után most először helyezik el közszemlére a magyarság nemzeti szuverenitásának fenséges szimbólumait.

Kedden reggel nyolc órakor hozták át ünnepélyes külsőségek közt a budai királyi várpalota páncéltérmeből a márványterembe a jelvényeket. Az ünnepi aktusnál báró Perényi Zsigmond és gróf Teleki Tibor koronaőrök és vitéz Imrédy Béla miniszterelnök képviseletében bárciázi Bárczy István titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár voltak jelen.

A Szent Korona és a hatalmi jelvényeket

először a kormány tagjai tekintették meg.

akik félkilenc órakor vitéz Imrédy

Béla miniszterelnök vezetésével a miniszterelnökségről vonultak át a királyi várpalotába. A miniszterek már nyolc óra után gyülekeztek a miniszterelnökségen, valamennyien zsakettben és cilinderben jöttek az ünnepélyes alkalomra való tekintettel. Félkilenc órakor autójukba ültek és együttesen vonultak át a királyi palotába. A Várpalota Szent György-téri bejáratánál ezután egymásután gyülekeztek az autók: a felsőház, a képviselőház elnökei, alelnökei, a volt miniszterek, a diplomáciai testület tagjai, a titkos tanácsosok, az államtitkárok, az ország főispánjai, a királyi kamarások a felsőházi tagok, az országgyűlési képviselők, a tábornoki kar tagjai, a Mária Terézia Rend tagjai, a Vitézi Rend tagjai, a törzs tisztikar tagjai érkeztek meg serra, hogy tisztelegjenek a Szent Korona előtt. Ünnepi díszben, összes kintüntetéseikkel jelentek meg a magyar közélet vezetői. Áhítatos csendben hosszú percekig néztek szentül-szembe a magyarság szent ereklyéjével.

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök és a kormány tagjai kilenc óra körül hagyták el a királyi palotát és a Sándor-palota bejárata előtt a miniszterelnök még elbeszélgetett egy darabig minisztertársaival, majd a kormány tagjai hivatalaikba tértek.

Budapest, augusztus 16. A Kormányzó és családja kedden délután 1 órakor megtekintették a Szent Koronát és a hozzá tartozó drágaságokat.

A felrobbant kénsav borzalmasan összeégetett egy timársegédet

Kedden délután hat óra után néhány perccel a Piac-utca 45. számú ház előtt eddig még kiderítetlen okokból felrobbant egy fiatalember kezében a kénsavas üveg és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a mentők kiszállították a bőrgyógyászati klinikára, ahol felvet-

ték ápolás végett. A különös szerencsétlenség részletei a következők:

Kálmánczy József 19 éves timársegéd, timár-utca 48. szám alatti lakos kedden az egyik üzletben két liter kénsavat vásárolt. Már hazafelé akart menni kerékpárjával, mi-

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

MA UTOLJÁRA

1. JANET GAYNOR és ROBERT TAYLOR pompás filmje:

Első ölelés

és

2. Nagy szerelem

MYRNA LOY és WILLIAM POWELL nagyszerű vígjátéka!

ELŐADÁSOK: délután 6 és 9 órától!

AZ APOLLÓBAN

MA UTOLJÁRA a 2 világszenzáció:

1. MELLÉKUTCA

IRENE DUNNE és JOHN BOLES felejthetetlen szépségű filmje és

2. GAAL FRANCISKA legmulatságosabb vígjátéka:

CSIBI

Ezenkívül: VILÁGSZENZÁCIÓK! hangos riport.

ELŐADÁSOK: délután 6 és 9 órától!

Az országos hírű

GAZDAG

**cirkusz pénteken 19-én este
fél 9 órakor a Széchenyi-u. végén tartja
nagy megnyitó előadását.**

80 személyzet, kitűnő artistákkal, 2000 személyt befogadó képességű sátor. Művészet. Erő. Humor. Idomítás. Látványosság. Minden szám vidéken először. Fényes kiállítás. Ragyogó kosztümök. Helyárak 40 fillértől 1.40-ig. Szent István ünnepnapján és vasárnapokon 2—2 előadás!

kor a Piac-utca 45. számú ház előtt a kénsv felrobbant és a mérges folyadék a szerencsétlen fiatalember ruháját, csizmáját teljesen összeégette, majd azon keresztül szivódva hasán és lábán ejtett súlyos égési sérüléseket. A Magyar Általános Hitelbank építkezésénél dolgozó munkások mésszel és olajjal kenték be Kálmány József sérülését, hogy fájdalmán valamit enyhítsenek s utána a mentőkért telefonáltak.

A mentők a szerencsétlenség megtörténte után néhány perccel érkeztek a helyszínre, ahol a szerencsétlenül járt timársegédet első segélyben részesítették, majd kiszállították a bőrgyógyászati klinikára, ahol megállapították, hogy súlyos első és másodfokú égési sérüléseket szenvedett a hasán és talpán. Kálmány Józsefet a klinikán ápolják. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Motoros vonat és autó borzalmas karambolja Szolnokon két halottal

Szolnok, augusztus 16. Bottay Sándor szolnoki földbirtokos ma délután félőtkor tanyájáról gépkocsin Szolnok felé igyekezett. A kocsin ült még Enyedi András szolnoki hentes- és mézársmester. Bottay gépkocsija eddig még meg nem állapítható okból a Szolnoktól mintegy 7 kilométernyire lévő tószegi vasúti átjárónál teljes erővel

neki rohant az éppen ott elrobogó gyors motoros vonatnak úgy, hogy a második pótkocsit valósággal feldöntötte. A gépkocsi darabokra zúzódt és utasai szörnyethaltak. A motoros pótkocsin ülő mintegy 30 utas közül csak páran szenvedtek jelentéktelen sérüléseket. A vizsgálat megindult.

Evangélikus tanítóválasztás

Az evangélikus egyházközség vasárnap délelőtt 11 órakor a templomban népes közgyűlést tartott Pass László esperes, lelkész és Tomcsányi Gábor nyug. ezredes, felügyelő elnökletével. A közgyűlés főtárgya az Elefánty Sándor kántortanító nyugalmabavonulásával megürült kántortanítói állás betöltése volt. Az egyháztanács javaslatát Pass László esperes ismertette. Az egyháztanács egyhangú javaslatára az volt, hogy a közgyűlés egyhangúlag Reidl Sebestyén mekényesi igazgató, kántortanítót válassza meg, aki az evangélikus tanítói kar egyik legkiválóbb tagja s a kultuszminisztérium is olyan értékes tanítónak tart, hogy az országos tanítói továbbképző tanfolyam „mintatanítási szakelőadójának” kérte fel a „nemzetnevelési tárgykörből.” Falusi énekkarával vármegyei dalosversenyen az első lett és a Rádió igazgatósága is meghívta énekkari szereplésre április havában. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Reidl Sebestyént választotta meg az evangélikus

iskola kántortanítójává Elefánty Sándor utódául.

Egyhangúlag tudomásul vette a közgyűlés, hogy kiegészítő tanítónőül a presbitérium Kiss Margit okl. kántortanítónőt, vizsgázott cserkészítést alkalmazta az iskolához. Ugyancsak jóváhagyó tudomásul vette az új osztálybeosztást, mely szerint az I. osztályt Pováczsny László igazgató-tanító, a II. osztályt Kálmán György, a III. osztályt Kiss Margit, a IV. osztályt pedig Reidl Sebestyén igazgató-tanító fogja tanítani. A „Tündérke-cserkészcsapat” vezetője Kiss Margit, a fiú-cserkészcsapat vezetője Pováczsny László lesz. Az egyházi vegyeskart Reidl Sebestyén fogja vezetni. A közgyűlés köszönetet mondott az elnökségnek az iskolai ügy gyors és sikeres elintézéséért, mellyel biztosította, hogy az egyház iskolája szeptemberben a pontos időben teljes erővel, a megszokott nívón megkezdheti az új tanévet.

A közgyűlés több folyó ügy letárgyalása után lelkes hangulatban ért véget.

Ma szentelik fel a Mester-utcai templom új harangjait

Ma, szerdán délután 4 órakor megható ünnepség színhelye lesz az új Mester-utcai templom előtti tér (Károlyi Gáspár-tér). A Mester-utcai templom nagylelkű adományokból megöntetett harangjai meg érkeztek Debrecenbe és ma délután avatják fel ünnepélyesen azokat, majd elhelyezik őket az új templom tornyában.

Három harangot szerzett, ado-

mányképpen a Mester-utcai egyházrész. Tóth Lajos kályhás-mester adományozta a legnagyobbat és a legnagyobb figyelemmel és lelkesedéssel kísérte a harangok öntését egészen addig a percig, amíg azok Debrecenbe érkeztek. Szlezák László harangöntődjében készültek el a harangok és amikor megérkezett a hír Debrecenbe, hogy a harangok csak az elszállításra várnak, Tóth

Lajos a saját költségén küldöttséget vitt fel Budapestre, hogy a harangok első kondulását meghallgassák és az átvételt végrehajtsák.

Beszámoltunk már arról, hogy hetekkel ezelőtt készen álltak a harangok az elszállításra, de a templom tornyának végeleges — elkészítése miatt késlekedett a Debrecenbe szállítás. Az elmúlt hét végére befejezték a templom tornyának építkezéseit, megépítették a harangállványokat és így semmi akadály sincs már annak, hogy az új harangokat elhelyezzék.

Ma, szerdán délután ünnepélyes keretek között Sipos Imre központi lelkész imájával avatják fel az új

harangokat és helyezik el a Mester-utcai templom tornyában. A Mester-utcai egyházrész ünnepnapnak tekinti a mai napot, mert réggen óhajtott vágya jut teljesedésbe, amikor ma délután először kondulnak meg az egyházrész új templomának harangjai.

A templomszentelés is rövidesen megtörténik. A tervek szerint vasárnap délelőtt istentisztelet keretében adják át a lélekszolgálat számára a Mester-utcai új templomot. A délelőtti istentiszteletet és templomavatást Uray Sándor püspök helyettes végzi, míg a délutáni istentiszteletet dr. Soós Béla lelképásztor, egyete mi magántanár,

CSÜTÖRTÖKÖN LESZ A NYÁRI EGYETEM ZÁRÓÜNNEPÉLYE

Filmre veszik a Nyári Egyetem utolsó napjainak eseményeit

A Nyári Egyetem utolsó napjának kimagasló eseménye a holnap záróünnepélye, amely csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz a Központi Egyetem díszudvarán. Csikesz Sándor, az egyetem rectora mond beszédet, Rudai Rezső miniszteri titkár a kultuszminiszter nevében búcsúztatja a Nyári Egyetem hallgatóit, akikhez búcsúszavakat intéz még dr. Milleker Rezső a Nyári Egyetem igazgatója. Enekszómmal szerepel a Tisza István Dalkör. Délután 5 órakor a Nyári Egyetem hallgatói elhagyják Debrecent.

MA ESTE LESZ

A „NEMZETEK ÜNNEPE”

A Nyári Egyetem külföldi hallga-

tóinak búcsúestjét a „Nemzetek Ünnepe” keretében rendezik meg az idén a Bika dísztermében. Különböző meghívót nem bocsátanak ki. Minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség. Az est programján a külföldi hallgatók, akik ezuttal festői nemzeti viseletben jelennek meg, ének-, zene- és táncszámokat mutatnak be. Minden nagyobb csoport szerepel az est műsorán, különösen érdekes lesz a jávai és a sumatrai hallgatók műsorszámja. A Nyári Egyetem utolsó napjainak eseményeiről az „Atelier” filmtársaság felvételeket készít.

Befejeződött a szakértői vizsgálat a debreceni halál-repülőgép ügyében

Hibátlan volt a gép elindításakor

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld a legnagyobb részletességgel foglalkozott a borzalmas repülőgép-szerencsétlenség minden részletével s elsőnek írtuk meg, hogy a vizsgálat eddigi adatai szerint a tragédiáért senkit sem terhel felelőség. Közben egyes helyekről olyan hírek terjedtek, el, hogy a gép már az elindulásakor hibás volt. Ezzel szemben ismét érdeklődtünk illetékes helyeken ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a vegyes bizottság és a szakértők véleménye szerint a startnál semmi rendellenesség nem volt észlelhető. A szerencsétlenséget a Nagyhegyes pusztá fölött hirtelen bekövetkezett motor-defekt idézte elő. Amikor az egyik gép leállt, a súlyosan megterhelt és egyébként is harminc métermáza súlyú repülőgépet egyetlen motorral nem lehetett sem egyensúlyban tartani, sem fölfelé irányítani. Ez utóbbival ugyan kísérletezett a gép hős veze-

tője s ha sikerül, talán merész siklórepüléssel meg lehetett volna akadályozni a tömegszerencsétlenséget. Az egyetlen motor azonban erre nem adott lehetőséget.

A tragédiával kapcsolatban arról is értesültünk, hogy az áldozatoknál talált különböző értékű tárgyakat nyomban kiadják a halottak hozzátartozóinak, amint a vizsgálat teljes befejezést nyer, illetve, amikor a vizsgálat minden részlete, a szakértői véleményekkel együtt írásban jut az illetékes hatóságokhoz. A kártalanítás kérdésével — értesülésünk szerint — maga a minisztertanács foglalkozik. Ismeretes ugyanis, hogy a szerencsétlenség napjának éjszakáján a minisztertanács éppen ülést tartott s ülés közben megérkezett a borzalmas tragédia híre. A minisztertanács már akkor elhatározta, hogy az áldozatok özvegyeit, illetve hozzátartozóit föltétlenül kártalanítani fogják.

Lázár Andor országgyűlési képviselő mond emlékbeszédet a Kölcsey-emléktábla leleplezésén

A Csokonai Kör választmányi ülése — Kijavítják Csokonai síremlékét
Augusztus 24-én délben az egész országban éneklük a Himnuszt

A debreceni Csokonai-Kör hétfőn délután 6 órakor választmányi ülést tartott a Déri-múzeumban Pap Károly dr. elnöke alatt. A napirend előtt Csobán Endre dr. főtitkár üdvözölte az elnököt és szerencsekívánatait fejezte ki a kormányzói kiténtetés alkalmából. A választmányi tagok melegen ünnepelték Pap Károly dr. elnököt, aki közvetlen szavakkal köszönte meg az ünnepelést.

Ezután rátért a választmány az augusztus 24-i Kölcsey-emléknap műsorának megállapítására. Csobán Endre főtitkár bejelentette, hogy a Magyarok Világkongresszusa megkereséssel fordult a városhoz, hogy **augusztus 24-én délben 12 órakor az egyesített dalárdák — az egész ország dalárdáival egyidőben — énekljék el a Himnuszt.**

Az ünnepély rendezését a város a Csokonai-Körre bízta. Ekkor leplezik le a Fűvészkert-utca 5. számú ház, Kölcsey Ferenc volt lakóházának falán elhelyezett emléktáblát, melyet a Csokonai-Kör állított a város költségén.

A választmány elhatározta, hogy délben 12 órakor az ORLE-gyűlés résztvevőivel együtt gyülekeznek a Kollégium előtt és itt éneklük el a debreceni egyesített dalárdák Szabó Emil karnagy, a Csokonai-Kör választmányi tagja vezetésével a Himnuszt. Ezután Szentpéteri Kun Béla dr., a Csokonai-Kör alelnöke teszi le a Kör koszorúját a Kollégium falán elhelyezett Kölcsey-plakett alá.

Ezután a résztvevők átvonulnak a Fűvészkert-utca 5. számú ház elé, ahol az egyesített dalárdák a magyar Hiszekegyet éneklük, majd Lázár Andor dr., Debrecen város képviselője mond beszédet és leplezi a Kölcsey-emléktáblát. Esetleg egy szavaltat is iktatnak be a műsorba, majd az egyesített dalárdák éneklük a Himnuszt.

A tárgysorozat második pontja a Szabolcska-emléktábla ügye volt. A Csokonai-Kör ugyanis **emléktáblát állít Szabolcska Mihálynak,**

a nagy debreceni költőnek. Az emléktábla céljaira mintegy 500 pengő áll rendelkezésre, melynek nagyrészt Baja Mihály református lelkész, a Csokonai-Kör választmányi tagja gyűjtötte össze. A választmány egyhangulag elhatározta, hogy az emléktábla tervezésére

Medgyessy Ferenc szobrászművészt kéri fel, aki a Kollégiumnak volt növendéke.

Bejelentette dr. Csobán Endre főtitkár, hogy a város kijavíttatja Csokonai Vitéz Mihály debreceni

Halálosvégű autó- és motorkerékpár-szerencsétlenség Balmazújváros határában

Berez István gépész a debreceni klinikán belehalt sérüléseibe

Szombaton este Balmazújváros és a Hortobágy között egy személyautó összeszaladt egy motorkerékpárral. Az összeütközés következtében a

motorkerékpáros súlyos sérüléseket szenvedett és eszméletlen állapotban szállították be a debreceni sebészeti klinikára, ahol

kedden reggel 7 órakor belehalt sérüléseibe.

A halálosvégű karambolról a következőkben számolunk be:

A debreceni Nyári Egyetem külföldi előadó professzorai Kovács Árnád newyorki egyetemi tanár, dr. Telkes László, a newyorki magyar könyvtár igazgatója és dr. Rásonyi László ankarai egyetemi tanár szombaton este a Hortobágyról autótól igyekeztek Debrecenbe. Balmazújváros közelében Berez István balmazújvárosi gépész, aki motorjával a Hortobágy felé haladt egy kerékpárt előzött, de olv szerencsétlenül, hogy neki ütődött az autó sárhánvójának és hatalmas ívben repült le a motorkerékpárjáról.

Az autót azonnal megállították és a szerencsétlen ember segítségére siettek, de Berez István elvesztette eszméletét.

A Nyári Egyetem előadó professzorai a szerencsétlenül járt gépészt feltették az autóra

és beküldték Balmazújvárosra. Ők pedig gyalog folytatták útjukat Debrecen felé. Berez Istvánt egy egyetemi altiszt vitte az autóval Balmazújvárosra, ahol orvosi kezelés alá vették.

Az autó Debrecen és Balmazújváros között érte utól az egyetemi tanárokat, akik felszálltak az autóra és tovább folytatták útjukat. Alig hogy megindultak a koromsötétben

az autó elütött egy borjút az országúton.

A gázolás következtében az autó majdnem az árokba futott s ettől csak a szerencse mentette meg a Nyári Egyetem külföldi professzorait.

Berez István gépész állapota vasárnapra válságosra fordult és így beszállították a debreceni sebészeti klinikára. Az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen ember

koponyaalapi törést és több zúzódást szenvedett.

A klinikán mindent megkíséreltek, hogy a szerencsétlen embert megmentse az életnek, de ez nem sikerült, mert kedden reggel 7 órakor anélkül, hogy eszméletét egy pillá-

Írógépek javítása HURAY Iparkamara, T. 17-93.

síremlékét. A javítási munkálatok már folyamatban vannak és rövidesen elkészülnek. Indítványozta a főtitkár, hogy a polgármesternék küldöttségileg és írásban is köszönje meg a Csokonai-Kör az emlékmű restaurálását. A választmány egyhangulag elfogadta az indítványt és melegen ünnepelte Kölcsey Sándor polgármestert. Végül a főtitkár bejelentette, hogy a Csokonai-Kör egyik fiatal tagjának, Gáspár Gyulának történelmi drámáját nagy sikerrel mutatta be a Magyar Komédia Kamaraszínház és ezzel az ülés véget ért.

natra is visszanyerte volna, belehalt sérüléseibe.

A halálosvégű szerencsétlenségről jelentést tettek a debreceni rendőrség sérülési osztályán. Dr. Szabó Gyula rendőrkapitány, a büntető osztály vezetője több tanút hallgatott ki és minden kétséget kizáróan meglehetően állapítani, hogy a szerencsétlenségért egyedül az elhunyt Berez István gépészt terheli a felelőség.

A tanúk kihallgatása után a rendőrség az iratokat átküldte a királyi ügyészségre. Dr. Zsögöd Jenő tanácselnök, a központi vizsgálóbíró-ság vezetője az ügyészség indítványára helyszíni szemlét rendelt el, de elrendelte a holttest felboncolását is.

Összegyűjtötte a gyermekeket és a magyarokat gyalázta előttük egy részeg derecskei utkaparó

A debreceni törvényszék ötös tanácsa dr. Baróthy Zoltán táblabíró elnöklésével tegnap tárgyalta Szilágyi Péter Pál, derecskei nyugalmazott utkaparó nemzetgyalázási bűnügyét. Szilágyi a vád szerint ez év június 2-án, délután ittas állapotban leült a községi postahivatal előtt egy padra és maga köré gyűjtötte a gyermekeket, akik előtt reprodukálhatatlan szavakkal szidalmazta a magyarokat, akiket egyszerűen csak piszkosoknak nevezett. Az ittas ember „szónoklatának” több felnőtt tanúja is volt, akik a legnagyobb felháborodással hallgatták az öcsmány nemzetgyalázó szavakat, majd feljelentést tettek Szilágyi ellen.

A tegnapi főtárgyaláson Szilágyi Péter Pál azzal védekezett, hogy tökéletesen be volt rugva, ugyanakkor azonban határozottan tagadta, hogy az inkriminált kifejezéseket használta volna. A kihallgatott tanúk azonban eskü alatt vallották, hogy a vádlott nem volt annyira részeg, hogy ne tudta volna, mit beszél. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása s a perbeszéd elhangzása után bűnösnek monotta ki Szilágyi Péter Pált nemzetgyalázás vétségében és az ittaságot enyhítő körülménynek véve, öt tizenöt napi fogsázbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Szilágyi fellebbezést jelentett be s az ügy ilyenformán a Kúria elé fog kerülni.

Külön asztalokon maradékainkat olcsó árakon árusítjuk
szövet, selyem, mosó és divatvászonból.
KLEIN DIVATHÁZ Piac- és Szent Anna-u. sarok

Készüljön fel a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár látogatására szeptember hó 3-tól szeptember hó 11-ig!

Féltárú utazás az ország minden részéből a TIKÁV. igazolványok alapján. Az igazolványok ára 100 km-en belüli körzetben 1.20 P. 100—200 km-es körzetben 1.50 P. 200 km-en felüli körzetben 2 P.

A TIKÁV. BELEPŐJEGYEK ÁRA 50 FILLÉR FELNÖTTEKNEK, 30 FILLÉR GYERMEKEKNEK ÉS KATONÁKNAK.

Lengyel bírák és ügyészek látogatása a debreceni törvényszéken és ügyészségen

A debreceni Nyári Egyetem külföldi résztvevői között igen sokan jöttek el Lengyelországból magasrangú köztisztviselők s így bírák és ügyészek is, akik eddigi itt tartózkodásuk alatt is a legnagyobb figyelmet szenteltek minden olyan közfunkciónak, amelyek a magyar köztisztviselők, különösen a bírák és ügyészek pontos és fáradhatatlan munkájára jellemző.

A Debrecenben tartózkodó lengyel bírák és ügyészek kedden délelőtt bemutató látogatást tettek a poseni magyar attasé vezetésével a törvényszéken és a királyi ügyészségen, ahol Zsögöd Jenő táblabíró, helyettes törvényszéki elnök, valamint dr. Mező Sándor ügyészségi elnök és dr. Altdorffer István kir. ügyészségi elnökhelyettes fogadták őket a legszívvelősebben. A vendé-

gek részletesen érdeklődtek a magyar jogszolgáltatás speciális módjairól és közben Zsögöd Jenő elnökhelyettes kalauzolásával megjelentek a törvényszék földszinti 10-es tárgyalótermében, ahol éppen egy izgatási ügyet tárgyalt dr. Baróthy Zoltán elnöklésével a törvényszék ötös tanácsa.

Ezután mentek az ügyészségre, ahol a lehetőség szerinti kimerítő felvilágosítást kaphatták meg. Érdeklődtek a fogház berendezése és szervezete felől is, amelyet Sterbinszky Károly fogházigazgató ismertetett. Általában minden érdekelte őket, ami kapcsolatos a magyar igazságszolgáltatással. A lengyel vendégek a kora délutáni órákban távoztak a törvényszék épületéből.

Mi legyen a Dégenfeld-téri vassátrakkal?

Alig egy hónapja annak, hogy Lossonczy István főispán általános megalapozást keltő közbelépésére október elsejéig halasztást kaptak a kisemberek a Dégenfeld-téri vassátraktól való távozásra. A főispán ugyanis az érdekeltek küldöttségének szociális megértéssel adta tudtára, hogy a legmegnyugtatóbb megoldást fogja megkeresni ebben az ügyben úgy, hogy az érdekeltek megtalálják számításukat és a városrendezési terv se szenvedjen csorbát. Azóta természetesen az érdekelteket tovább is foglalkoztatja a Dégenfeld-téri vassátraktól ügye és ők maguk keresnek olyan megoldási lehetőségeket, amelyeket a város vezetősége is magáévá tehet.

A tény az, hogy Debrecenben a piaci élet a Csapó-utca eleje környékén összpontosul és ezekre a vassátraktokra nagyrészt már csak azért is szükség van, mert a vidéki és helybéli árusok is jórészt itt szerzik be legfontosabb szükségleteiket, itt vannak részükre kifőzések, ezek a sátrak tehát szerves kiegészítő részei a debreceni piacnak. Maguk a piacrendezési hatóságok is azon az állásponton vannak, hogy mivel a vásárcsarnoképítés kérdése beláthatatlan hosszú időre lekerült a napirendről, meg kell találni a módját annak, hogy ha a Dégenfeld-teret szabaddá is kell tenni a most egészségügyi szempontból elsősorban kifogásolható vassátraktól, ezeknek elhelyezésére a piac környékén kell alkalmat adni.

Az érdekeltek köréből felvetődött két elgondolásnak adunk teret ezúttal, amelyek alkalmasnak látszanak arra, hogy jó hosszú időre likvidálódjék a vassátrak ügye. Az egyik elgondolás az, hogy a Dégenfeld-teret lebontandó vassátraktól

megfelelően karbahelyezze a Csapó-utcának az iparostanonciskola felőli oldalán, a színházi átjáróig helyeznek el egy sorban s így a piaci közönségnek közvetlen közelben rendelkezésére állanak a vassátraktól belső ékezők és bazárudák. Az érdekeltek azonban számolnak azzal, hogy ez a kívánságuk éppen utca-rendezési szempontból nem igen talál majd az illetékesek részéről teljes honorálásra s éppen ezért a másik felvetődött elhelyezési megoldásnak van nagyobb pártja.

Az árusok annak a tervnek szeretnék megnyerni a város vezetőségét, hogy a Dégenfeld-ter és a Csapó-utca sarkán lévő üres városi telken, amely amúgy is csúnyán beékelődik az utcavonalba, kapnának elhelyezést a vassátraktól. Olyan nagyszabású építkezésre ugyanis, amilyen a városnak ezen a központi fekvésű helyén kívánatos volna, egyelőre számítani nem lehet. Viszont a mai üres telken akár az utca mai vonalában, akár már a szabályozási vonalra helyezve, a vassátrak semmiféle közlekedési, vagy városrendezési hátrányt nem jelentenek, ellenben a kisemberek existenciáját ismét hosszú időre zavartalanul biztosítják. Hangoztatják az érdekeltek, hogy abban az esetben, ha nagyobb építkezés ezen a területen aktuálissá válna, a városnak módjában lesz telkét szabaddá tenni. Azért is sok híve van ennek az elgondolásnak, mert a vassátraktól aránylag csekély költséggel lehetne áthelyezni, megfelelően tatarozni és egészségügyi szempontból kifogástalanná tenni. Mindenesetre nagyobb előnyt jelentene a városra is a potom áron való értékesítésnél, nem beszélve arról, hogy maguk az árusok valóban nagy segítséghez jutnának általa,

A felvetődött gondolat bizonyára az illetékesek részéről is kedvező fogadtatásra fog találni és a végleges megoldásnál ezekkel a kívánságokkal is számolni fognak.

A hajdúhadházi tragikus kémény-beomlás fejleményei

Gondatlanság miatt eljárást indítottak a ház tulajdonosa ellen

Nemrég borzalmas szerencsétlenség történt Hajdúhadházon. Feltmann Ferenc fűszerkereskedő tizenegy éves Arnold nevű kislánya volt a szerencsétlenség áldozata, — akit egy éjszaka álmában ért utól a halál. Az egész család lepihent már a lakásban, amikor éjnek idején szörnyű robaj reszkettette meg a lakást. Mindnyájan megrémülve ugrottak ki az ágyból s Feltmann Ferenc megdöbbenve látta, hogy tizenegy éves kislát az ágyon betemetve a szobába beomló kémény sokmázsás súlya.

A gyermeket azonnal kiszedték a romok alól, de ekkor már halott volt.

Akkoriban nem indult eljárás a ház tulajdonosa, Enyedi Gábor gazdálkodó ellen, mert az volt a véle-

mény, hogy a beomlás véletlenül történt. Később azonban Feltmann Ferenc arról értesítette a hatóságokat, hogy ő már jóval a katasztrófa előtt figyelmeztette Enyedit, hogy javíttassa meg a kéményt, mert baj történik. Ez a figyelmeztetés azonban eredménytelen maradt s a tragédia be is következett.

Ennek a jelentésnek az alapján Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a debreceni királyi ügyészség indítványára újabb vizsgálatot és helyszíni szemlét rendelt el az ügyben. Ezt hétfőn délután tartották meg Hajdúhadházon s értesülésünk szerint a szakértők megállapították, hogy a szerencsétlenséget valóban gondatlanság idézte elő. Az eljárást meg is indították Enyedi Gábor ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén.

Két deci pálinkáért magára vállalta a kommunistaságot egy cirkuszi bohóc

Különös izgatási bűnügy a debreceni törvényszék előtt

Kedden délelőtt érdekes izgatási bűnügy foglalkoztatta a debreceni törvényszék ötös tanácsát. A vádlott egy megtévedt és betegesen alkoholistá vasúti tisztviselő volt, alig harmincegy éves, de már az alkohol hatása alatt idegileg teljesen roncs: Meggyesi Mihály ibrányi állomási előjáró, aki a Bodroközi Vasút Rt. szolgálatában állott.

Az eset maga évekkal ezelőtt történt, de a vizsgálatot csak most fejezték be s így került az ügy tegnap az ötös tanács elé, amely dr. Baróthy Zoltán táblabíró elnöklésével tárgyalta a pert.

Meggyesi Mihály egy alkalommal, amikor vándorcirkusz is volt Ibrányi községben, a cirkuszi előadás után elment az egyik korcsmába és ott hatalmas mennyiségű italt fogyasztott el, úgy, hogy már alig állott a lábán. A korcsmában igen sokan tartózkodtak, köztük egy cirkuszi bohóc is. Meggyesi egyszer csak elkiáltotta magát:

— Aki kommunistának érzi magát, álljon a hátam mögé, mert azoknak italt fogok fizetni!

Erre a megdöbbenő felhívásra azonban senki sem jelentkezett a korcsmában tartózkodó legények közül, csupán a cirkuszi bohóc sompolygott Meggyesi háta mögé. Kapott is nyomban két deci erős pálinkát. Meggyesi azonban már annyira részeg volt, hogy fünek-fának fizetett s összesen 13 liter bort ittak a számlájára.

Másnap már meg is tették ellene a feljelentést és izgatás címén indult meg a

bűnvádi eljárás. A tegnapi főtárgyaláson Meggyesi Mihály zokogva adta elő, hogy nem emlékszik semmire, annyira részeg volt.

Jó magyar ember és vallásos érzésű, tehát nem is lehet kommunista. Kihallgatott tizenkét tanút, akik az elnöknek arra a kérdésre, hogy milyen hatást váltott ki bennük az állomási előjáró felhívása, egyöntetűen azt vallották, hogy nevettek rajta és csak korcsmai tréfának tartották. Abban is megegyeztek a vallomások, hogy a vádlott azt a benyomást tette rájuk, mint aki azt sem tudja, mit beszél, az elfogyasztott alkohol miatt.

A bizonyítási eljárás a tanúk kihallgatásával véget ért, majd a perbeszédre került a sor, amelyeknek elhangzása után dr. Baróthy Zoltán kihirdette a törvényszék ítéletét, amely szerint a törvényszék Meggyesi Mihályt

felmentette az ellene emelt vád alól, mert bebizonyosodott, hogy a vádlott beszámíthatatlanságig ittas volt.

Az ítélet ellen a királyi ügyész semmiféle panaszt nem jelentett be a Kúriához.

— Lehagolt, étvágytalan embe-
reknél, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz megszabadítja az emésztőcsatornát a felgyülemlett erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszervek további működését előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Időjárás

Meteorológiai intézet jelenti: Hazánkban a nap folyamán volt még néhány helyen eső, de nagyobb mennyiséget már csak Debrecen jelentett, 18 mm-t. Az esti órákban az ország délkeleti részein volt még esős időjárás. A hőmérséklet napközben általában 23-25 fokra emelkedett, este 20-22 fok között váltakozott.

JÓSLÁS: Tovább gyengülő északnyugati, majd a Dunántúlon déli, délnyugati forduló szél, változó felhőzet, helyenként, inkább csak keleten, eső, vagy zivatar. A hőmérséklet emelkedik.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth”, Lux Arnold, Plac-u. 26. Városi bérpalota. — „Isteni gondviselés”, Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki-u. sark. — „Csokonai”, dr. Batáry István, Mester-u. 43. — „Árpád fejedelem”, Mikos Béla Csapókert, Jánosi-u. 44. szám.

Caffarelli olasz herceg Debrecenben

Caffarelli herceg, a máltai lovagrend magyarországi követe hétfőn este fél 8 órakor megérkezett Debrecenbe, hogy előadást tartson a Nyári Egyetemen. A herceg már az elmúlt esztendőben is ellátogatott Debrecenbe és egy-egy előadásával külön is hozzájárult a Nyári Egyetem névös előadássorozatához. Lelkes magyarbarát ő, aki minden évben személyes közbenjárásával mozditja elő az olasz ifjaknak Magyarországra jövetelét.

Caffarelli herceg saját autóján érkezett meg Debrecenbe. Erkezésekor az Arany Bika előtt a Nyári Egyetem igazgatósága és titkársága, valamint a Monti-Kör megbízottai fogadták. Ott volt Csobán Endre városi főlevéltárnok, a debreceni Monti-Kör elnöke, Kornya Sándor tanár, főtitkár, dr. Tassy Ferenc volt főtitkár, olasz egyetemi előadó, valamint megjelentek Tirindelli Achille olasz alezredes és Szöllössi László főhadnagy is, akik szintén itt tartózkodnak a Nyári Egyetemen. Ezeket kívül természetesen nagy számban voltak ott a fogadtatásnál a debreceni olasz kolónia tagjai és a Nyári Egyetem olasz hallgatói.

Caffarelli herceg és szűkebb társasága este az Angol Királynő vendéglőben vacsorázott, ahol kellemesen töltötte az estét, majd a Nyári Egyetem francia hallgatóinak családi összejövetelén vett részt. Szerdán délelőtt Caffarelli herceg előadást tart a Nyári Egyetemen.

Félórával születése után meghalt egy kisgyermek. Ugyán Jánosné Papp Ilona hajdúhadházi fiatalasszony augusztus 13-án leánygyermeknek adott életet. Az újszülött azonban olyan gyenge volt, hogy születése után egy félórával meghalt. A községi orvos jelentésére a debreceni királyi ügyészség indítványára Zsögöd Jenő vizsgálóbíró elrendelte a gyermekholttest felboncolását, amit hétfőn hajtottak végre. Megállapították, hogy a gyermek haláláért senkit sem terhel felelősség s így a vizsgálóbíró a temetési engedélyt megadta.

— **HOGY AKARJA MAGÁT MEGOPERÁLNI EGY JÓZSAI ASSZONY?** Egy debreceni úri családhoz bekapogtatott tegnap reggel egy idősebb asszony. Józsa úr jött gyalog és tojást drutt. Válogatás közben elpanaszolta, hogy pár nappal ezelőtt paszulyszem ment valahogyan a fülébe és azóta alig hall. Az úrnő azt tanácsolta, hogy menjen ki a klinikára, két perc múlva kiszedik a füléből a paszulyszemet.

— **Dehogy megyek a klinikára, — mondotta a józsa asszony, — kiveszem azt én magam is.**

— **Hogy tudja kivenni?**

— **Úgy teltem, hogy a paszulyszem úgyis kicsirázik a fülemben és amikor megnő a szára, megfogom a ujjammal és egyszerűen kihújom...**

— **Mosolygott és elment Józsa s most várja, hogy kicsirázzon a makrancos paszulyszem.**

— **Betöltötték az öcsödi református lelkész állást.** Vasárnap délelőtt Koppányi Gyula békéscsabai református lelkész és dr. Kiss László gyulai árvászeki elnök vezetése mellett folytatták le Öcsöden a meghívási eljárást, amelynek értelmében Váczy Dezső volt öcsödi helyettes lelkész személyével töltötték be a megüresedett öcsödi lelkész állást. A meghívási eljárás a legteljesebb egyhangúsággal és lelkesedéssel folyt le.

(x) **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT”** használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: **Sztankay gyógyszerár,** Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— **Fejbevégtá a körhinta kocsi.** Szilágyi Jenő Nyugati-utca 26. sz. alatt lakó napszámos vasárnap kiment a nagyvásárra, ahol felült az egyik körhintára. A napszámos azonban előbb akart leszállani, mint ahogy a hinta megállt és az egyik kosár úgy febeccsapt, hogy a mentőknek kellett első segélyben részesíteni.

— **Egészségét ápolja,** ha naponta fürdik a Nagverdei hőforrásvízben.

— **Egy szélhámós szabó több embert becsapott Debrecenben.** Néhány héttel ezelőtt Meyer Rudolf szabómester műhelyt nyitott a Tímár utcán és több embertől vett át ruhát javítás végett. A javítatók azonban hiába mentek a szabómesterhez, hogy kijavított ruhájukat átvégyék, mert nem találták sehol sem. A károsultak felmentek a rendőrség központi ügyeletére, ahol Meyer Rudolf ellen feljelentést tettek. Meyer Rudolf már nem éppen ismeretlen a rendőrség előtt és ezért széleskörű nyomozást indítottak kézrekerítésére.

— **Megjelent a Buvár legújabb száma.** A Buvár száz érdekes fényképpel kísért augusztusi száma természettudósainkat ismét a legérdekesebb kérdések felől szólaltatja meg. Cholnoky Jenő a nyári zivatarok keletkezését s a magyarországi időjárás sikertelenségét magyarázza. Kanyó Béla a párisi Pasteur-intézet-ről rajzol érdekes képet. Vitéz Temessy Győző a cserkészmozgalom fejlődését ismerteti. Tasnádi Kubacska András a hamelnai patkánybűvölő misztikus alakjára világít rá a modern tudomány megállapításaival. Hilscher Rezső a dán főiskolák világába vezet be az olvasót. Sédi Károly sziklás tavaink keletkezését, Varga Kálmán a nyár madárvilágát, Ujhelyi László a Balaton flóráját ismerteti. Bánki László a rovarok vitamín szükségletéről értekezik. Honti Jenő a kininről ír. Szalai Tibor a tüzhányók keletkezését mondja el. Kecő István a nagyhatalmak világgazdaságáról Wagner János az őriáspolipok életéről számol be. Az érdekesítő tudományos cikkeket a BUVÁR gazdag tartalmú rovatai: a Tudomány műhelyéből és a Juvár szellemi sportja követi.

— **A női betegségek gyógykezelésében** a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

— **Gróf Somsich Miklós kinttétele.** Budapestről jelentik: A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Saárdi Sosich Miklós, felsőházi tag, földbirtokosnak a közélet terén teljesített értékes munkásságának elismerésül a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta.

— **Eltemették Balogh Elemért, a Hangya elnökét.** Országos részvétellel kísérték utolsó útjára Balogh Elemér m. kir. titkóst, felsőházi tagot, a Műegyetem díszdoktorát és a Hangya elnökét. Ott órákor kezdődött a gyászszertartás, ekkorra érkeztek meg a temetésen résztvevő előkelőségek, József Ferenc királyi herceg, Kunder Antal államtitkár, a miniszterelnök képviselőjében, Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter, gróf Teleki Mihály államtitkár kíséretében. Ott volt Erdmannsdorf német követ, báró Perényi Zsigmond és gróf Teleki Tibor koronaőr.

— **Végetértek a szegedi Szabadtéri Játékok.** Hétfőn este a Bizánc előadásával fejeződtek be a három hét óta tartó szegedi Szabadtéri Játékok. Kedden már megkezdtek a hatalmas tribün és színpad bontását. Szeged mindent elkövetett, hogy világviszonylatban is elsőrendű művészi eseménnyel szolgáljon. Ezt sikerült is elérnie, mert a Játékok művészi mérlege kitűnő, anyagiakban, azonban deficittel kell számolni s a ráfizetést 70-80000 pengőre becsülik.

— **Dr. Szombathy Groskó** augusztus 29-ig szabadságra utazott, helyettese dr. Pákh Sándor fogorvos, Csapó-utca 1. sz.

— **A csehekét kívánta Magyarországra, egyhónapi fogházra ítélték.** Kiss József tiszakeszi napszámos a magyar állam megbecsülése elleni vétséggel vádolva került a vádlottak padjára, mert ez év elején egy alkalommal ocsmány szavakkal kritizálta a magyarországi viszonyokat és a csehekét kívánta az országba. A debreceni törvényszék ötös tanácsa tegnap tárgyalta az ügyet. Kiss itasságával védekezett. A törvényszék jogerősen egyhónapi fogházbüntetésre ítélte.

— **Elmosta az eső a debreceni nagyvásárt.** A debreceni vásárok sorsa az idén is beteljesedett. A sok reménységgel és várakozással indult Lőrinc-napi vásárt elmosta az eső. A vasárnapi napon nagy mozgalmat ígért a sok sátor és a kirakodók tömege, sőt a nagyszámú vásárló is, de a szünni nem akaró eső csakhamar megcsappantotta a vásárlókedvet sőt megriktította a sátorok sorait is. A vásár eredménye nagyon szomorú, mert a kisemberek, kereskedők reményeit törte derékba és sok vásárló lehetőséget szüntetett meg.

— **Szövetesalók garázdálkodnak Debrecenben.** A debreceni rendőrségre tömegesen érkeznek a feljelentések szövetesalók ellen, akik a legtöbbször a Domb-utca környékén garázdálkodtak. Két jólöltözött szélhámós járkál együtt és egészen silány minőségű árukat ajánlanak megvételre. Az egyik mindig sürgeti a másikat, hogy siessenek, mert már várja a dr. Mező Sándor ügyészségi elnök úr és a Haendel professzor úr. Természetesen az előkelő nevek hallatára a hiszékeny emberek vásárolnak, mert azt hiszik, hogy jó anyagot kapnak. A rendőrség megindította a nyomozást a szélhámós szövetesalók kézrekerítésére.

A közönséget érdekli,

— **hogy a zsidótörvény végrehajtása a gazdasági életben fokozatosan halad előre.** A magánvállalkozásoknál, nagybankoknál, gyáraknál és üzemeknél, ahol nyomozást volt a zsidó alkalmazottak és vezetők túlsúlya, a 20-80 százalékos arány megváltoztatása felé megtették az első lépéseket. Vannak azonban a gazdasági, de főleg a kereskedelmi életnek olyan területei, ahol még ma sem észlelhető semmi jele annak, hogy a zsidóság vizsgálódna az őt megillető, — pardon — húszszázalékos határvonalig, sőt ezeken a területeken mintha még bátrabban terjeszkednének is. Ha Debrecenben valaki sétát tesz a terményvásárra, egy szempillantásra megállapíthatja, hogy a kereskedelemnek abban az ágában, amely éppen a falu népével, a gazdatársadalommal áll a legközvetlenebb érintkezésben, egyedül és kizárólag százszázalékban a zsidóság tartja megszállva a piacot. Csupa zsidó terménykereskedés veszi körül a Külsővásártér környékét, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a gazda, ha terményét eladni jön a debreceni piacra, teljesen ki van szolgáltatva a zsidó közvetítőkereskedelem árdiktálásának. Ezzel magyarázható például, hogy míg a tőzsdei árjegyzések ma is a termés betakarítása után állandó szinten tartott árakat mutatnak, addig a debreceni piacon azok a kisgazdák, akik felviszik terményüket, az árjegyzéseknél csak jóval alacsonyabb árakat tudnak elérni. Hiába van kormányrendelettel 19.50-20 pengő között megállapítva a búza átvételi ára, a megszorult gazda a terménypiacon 18 pengő körüli árakat kap csak a zsidó kereskedőktől. Más felvásárló pedig nem is igen jut szóhoz, mert a tucatnyi zsidó terménykereskedő ügynökei valóságos eldrasztyák a piacot s az eladónak jóformán ideje sincs a tájékozódásra, máris leadta áruját. Így van ez a takarmánycikkelnél is, viszont a magánvevő azután már csak a terménykereskedő lerakatában talál árut, itt azután pár perc múlva mázsánként 1-másfél pengős haszonnal továbbítják az árut. A gazda is rosszul jár tehát, de a vásárló közönség is. Szerencsére a nagyobb tételű felvásárlásokat a malmok és a szövetkezetek végzik, de mivel éppen a kisebb gazdák tájékozatlanságát tudják legkönnyebben kihasználni, ezen a fronton is mielőbbi beavatkozásra van szükség. Debrecenben nem okoz nagy nehézséget a terménypiac fokozottabb ellenőrzése s a zsidó közvetítő kereskedelem számának és szerepének húsz százalékra való redukálásán kívül jótékonyan hatna mináenesetre, ha a egyszerű eredményekkel működő árkormánybiztoság is megrendítené időnkint a debreceni terményvásárt.

— **Töltsön egy kellemes estét a Bagolyvár pompás kerthelyiségében** Híd-u. 14. Telefon: 19-31.

— **SVABOT, POLOSKÁT ŐL! SZEKTIN ROVARIRTÓ, DOB. 1.20 JÓSA ÉS JÓNA UTÓDA DROGERIA KOSSUTH-UTCA 6. BEKÉBELI HÍRES SZAKÜZLET. TAKAREKOS CSALÁDOK OLCÓS ÉS JÓ BESZERZÉSI HELYE.**

Elhunyt úriasszony. Özv. Kneusel Hedliczka Béláné, alsó és felsőrutt-kal, nedeczei Ruttkey Ilona úrnő áldásos életének 89 évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából az ágostai evangélikus egyház szertartása szerint. Elhunyt nagy és előkelő rokonságát borította gyászba. Temetését a Fehértői vállalat rendezi.

Özv. Vargha Istvánné, született Kiss Juliánna 78 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Hajdúsámson. Pusztai temetkezési intézet.

Borsl József útkaparó 52 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután öt órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Sarok-u. 14. Pusztai temetkezési intézet.

Berecz István gépész-cséplőgép-tulajdonos váratlan szerencsétlenség következtében 58 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2. a. sz. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Balmazújváros. Pusztai temetkezési intézet.

Osorka „Kegyelet” temetkezési Vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekkek kiállítására is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetben.

Új temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Anyakönyvi hírek

Házasságok. Kusnyák János kereskedő s., Simonffy-u. 2-b.—Szombati Emma, Ferenc J.-út 26. Erdős József sütőmester, Rákóczi-út 2.—Miszti Mária, Doberdó-u. 88.

Születések. Ujvárosi Ferenc napszámos, Vámospércs, fiú Lajos, Szabó András fm., Bellegelő 186., leány Juliánna, Gulyás Ferenc kereskedő, Péterfia-u. 61., leány Marianna, Kiss Gábor molnár s., Borzúta 23., fiú Gábor, Máté Gyula építész, Nyírbátor, leány Ibolya, Preisler József lakatos m., Arany János-utca 37., leány Mária, Nagy József cipész, Harkány, leány Ilona, Szatmári István fm., Urréte-u. 12., leány Mária, Geröcs János cipész s., Rothermere-u. 21., fiú Tibor, Fekete Ferenc alkalmi munkás, Nádasdi-u. 1., leány Erzsébet, Kósa Sándor npsz., Szepesi-u. 102., leány Margit, Turi Sándor vill. kalauz, István-u. 18., leány Irma, Varga Sándor fodrász s., Hajdúhadház, leány Edit, Jenei István gépkocsivezető, Miklós-u. 18., leány Katalin, Dr. Varga János városi fogalmazó, József kir. herceg-u. 46., leány Mária. És négy törvénytelen újszülött.

Halálozások. Kathy Ferenc fm., ref., 18 éves, Bánk 69. Domokos János ref., 6 hónapos, Hadházi-telep, Pongrácz Tamás r. k., 7 hónapos, Búdszentmihály. Özv. Erdélyi Józsefné ref., 76 éves, Forgács-u. 4. Borsl József útkaparó, ref., 52 éves, Sarok-u. 14. Lukács Lajos r. k., 26 éves, Budapest. Pál Tibor ref., 12 hónapos, Csap-u. 88. Berec József gépész, ref., 58 éves, Balmazújváros. Özv. Belicky Istvánné r. k., 36 éves, Faragó-u. 16. Özv. Varga Istvánné ref., 78 éves, Hajdúsámson. Dajka Miklós r. k., 46 éves.

Nagysikerű zongora hangversenyt és filmbemutatót rendezett a Nyári Egyetem

Kedden délután a Déri Múzeum előadó termében zsúfolt közönség előtt a Nyári Egyetem igazgatósága az olasz hadügyminisztérium és az „Amici dell'Ungheria” egyesület felkérésére rendkívül nívós hangversenyt s ezzel egybekötve érdekes filmbemutatót rendezett. A nagyszámú és előkelő közönség soraiban ott voltak Lossonczy István főispánnal és feleségével az élen a debreceni előkelő társadalom tagjai, Caffarelli olasz herceg, Achille Tirindelli olasz alezredes, Szöllőssy László főhadnagy, továbbá lovag Vidoni Jánossal az élen a debreceni olasz kolónia tagjai, Csobán Endre városi főlevéltárnok a Monti-kör elnöke, dr. Kornya Sándor tanár, főtájtár, a kör többi tagjai, népes katonai tisztiküldöttség és ott voltak nagyszámban a Nyári Egyetem külföldi, főleg olasz hallgatói.

Az olasz-est első részében Mancinelli Agnes olasz zongoraművész-nő hangversenyezett. Méltó reprezentánsa ő ma az olasz fiatal zongoraművészetnek, mert művészetét Európa csaknem valamennyi fővárosa éppúgy ismeri már, mint egész Olaszország. Végighangversenyezte mindenütt frenetikus siker mellett egész Európát és hírt, dicsőséget szerzett önmagának, művészetének és az olasz névnek. Kedd délutáni debreceni fellépése csak növelte a sikereiben gazdag művész életét. A debreceni közönségnek pedig egy feledhetetlen estet szerzett. Egymásután szólaltatta meg a legszebb klasszikus műveket bámulatosan finom technikával, átszellemült előadókészséggel. Újjal alatt a nagy tudást igénylő művek dinamikus hatása csodálatos szépségükben, — maradéktalanul elevezték meg. Bach—Busoni Ciaconájának interpretálásával kezdte meg Mancinelli Agnes a zongora hangversenyt és mindjárt első játékaival frenetikus sikert aratott. Ettől kezdve csak

méginkább belemélyült csodálatos művészetébe és egymásután újabb és újabb tetszésnyilvánítás követte játékát, amikor Clementi és Scambati szerzeményeket interpretált. Kiemelkedett a kiválók között is Bartók: Allegro barbarójának művészi előadása. Ebből a játékból különösen kitűnt, hogy a modern zene minden kivánalmait a legkönnyebben oldja meg virtuóz tudásával. Nincs nehézség, nincs megoldhatatlan téma előtte, játszi könnyedséggel siklik végig a zenemű változatain és azoknak minden szépsége csodálatos erővel szárnyal. A műsor második részében Galuppi, Montani, Castelnuovo—Tedesco, Dohnányi és Martucci szerzeményeket adott elő fokozódó lelkesedés mellett. A közönség forró ünneplésben részesítette a kiváló művésznőt, akinek újabb debreceni szereplését mindenkor szívesen hallgatná végig a közönség.

Az olasz est második részében bemutatták azt a fenséges filmet, melyet Hitler kancellárnak olaszországi útja alkalmából készítettek. Achille Tirindelli olasz alezredes mondott rövid bevezető szavakat, — majd Szöllőssy László olasz főhadnagy ismertette a filmfelvétel részleteit és hangsúlyozta, hogy a szárazföldi, légi és tengeri olasz haderő apoteozisa nem akar tüntetés tenni a háborús készülék mellett, ellenkezőleg, ez csak az igazságos akarat megnyilvánulása.

A bevezető szavak után három részben pergett le a közönség előtt Hitler olaszországi útja, a fogadtatás ünnepe, aztán a különböző tengeri, szárazföldi és légi parádék csodálatosan szép részletei. A közönség nagy tetszéssel fogadta a nem mindennapi élvezetet nyújtó kitűnő filmbemutatót.

Az olasz est után Mancinelli Agnes művésznő, Caffarelli herceg és a debreceni olaszok szűk körű vasorán vettek részt.

A világháború után másfél millió magyar vándorolt ki Amerikába

Nagyjelentőségű előadások hangzottak el a Nyári Egyetem programján

A Nyári Egyetem elmúlt három napja ismét gazdag volt eseményekben. Vasárnap és hétfőn, mivel ezeken a napokon az előadások szüneteltek, a hallgatók kirándulásokon vettek részt. Mintegy száz-an vasárnap reggel autóbusszokkal két napos Mezőkövesd—Eger, Lillafüred—Miskolc debreceni kirándulásra utaztak, az itthon maradottak nagyrésze Pallagra másrésze pedig Hajdúszoboszlóra rándult ki.

Kedden reggel aztán ismét folytatódott az előadások fokozott érdeklődés mellett. Az értékes tapasztalatokban bővelkedő keddi programról az alábbiakban számolunk be.

DR. VITEZ NAGY IVÁN ELŐADÁSA A KÜLFÖLDI MAGYARSÁGRÓL

Vitez dr. Nagy Iván miniszterelnökségi titkár „A külföldi magyarság” címen tartott előadást nagy érdeklődés mellett magyar és francia nyelven. A honfoglalástól kezdve végighaladva egészen a mai napig bemutatta a magyarság számának változásait.

A honfoglalás idején a magyarság száma mindössze félmillió volt. Mátyás idejében ez a szám 4 millióra nőtt. Ma a magyarság száma 8 és félmillió.

Ehhez a hirtelen csökkenéshez nagyban

hozzájárult a trianoni békeszerződés igazságtalan rendelkezése. Az előadó részletesen számadatokkal szemléltetve bemutatta a magyarság számbeli viszonyait a különböző országokban.

Legtöbb magyar él az amerikai egyesült államokban, a háború után összesen 1,400,000 magyar vándorolt ki, akiknek ma 300 magyar templom van s ezenkívül számos egyesületük és hivataluk. Tehát a magyarok nem olvadtak föl az u. n. „olvasztó kemencében”, ahogyan az U. S. A.-t nevezik.

Ha az összes országokban élő magyarok számát összesítjük, kitéjük, hogy 12,880,000 magyar szóródott szét a világ minden tája felé. Ha ezt a számot tekintetbe vesszük, a magyarság Európa népei között a kilencedik helyet foglalja el. A kiváló előadó a fél folyamán tanulmányúton volt Amerikában, tehát a legfrissebb benyomások és közvetlen tapasztalatok alapján ismertethette az amerikai s egyáltalában a külföldi magyarság helyzetét. Az előadás a hallgatóság körében nagy tetszést keltett.

VARGA ZSIGMOND ELŐADÁSA A KOLLEGIUMRÓL

Varga Zsigmond dr. egyetemi tanár nagyszámú hallgatóság jelenlétében tartotta meg „A 400 éves debreceni Kollégium” című előadását, amelyben kifejtette, hogy négyszáz évvel ezelőtt szólt meg először magyarul a biblia a Kollégiumban s felszendült a magyar zsolnár. A XVI. századi Debrecen külsejében jelentéktelen volt, de lelki és szellemi élete annál nagyobb. Magyarországon 1600-ban csak 300 nyomtatott könyv volt forgalomban s ebből 170 Debrecenben készült. Művelődéstörténeti szempontból áttekinthető képet adott a Kollégium életéről és tanárainak szerepéről. Rámutatott arra, hogy a kollégiumi „Alma Mater”-ből indult el:

Kazinczy Ferenc, Fazekas Mihály, Arany János, Szabolcska Mihály, Ady Endre. Itt tanult Nagybányai Horthy Miklós és Tisza István.

A hallgatóság nagy figyelemmel kísérte az előadást.

Dr. Mendöl Tibor egyetemi magántanár nagy érdeklődés mellett tartotta meg magyar nyelvű előadásorozatának első részét „A Kárpát-medence betelepülése” címmel. Az előadó ismertette a magyarok műveltségének kialakulását, kezdve a legrégebb időktől. Részletesen ismertette a magyarság további fejlődését és a különböző falutípusok kialakulását.

FRANCIA, NÉMET, ANGOL, OLASZ ÉS LENGYEL ELŐADÁSOK

Nagyszámú hallgatóság érdeklődésével mellett tartotta meg „Hogyan látja egy angolszász a magyar irodalmat” című előadását Kirekonnell Watson winniepei egyetemi tanár angol nyelven.

Az előadást a hallgatóság nagy figyelemmel kísérte s az előadás után számos kérdést intézett az előadóhoz.

Dr. Erdős Károly egyetemi tanár angol nyelvű előadásában a 400 éves Kollégium történetét ismertette. A hitűnő összefoglalásból megismerhette az angol nyelven beszélő hallgatóság azt a fontos művelődéstörténeti szerepet, amelyet a debreceni Kollégium játszott, különös részletességgel mutatott rá azokra a mozzanatokra, amelyek a Kollégium angolszász szellemi életéhez fűződik. A közönség állandó tetszésnyilvánítása mellett folyt le az előadás.

Dr. Rudal Rezső egyetemi magántanár, miniszteri titkár „A magyar alkotmány szelleme” címmel tartott érdekes német nyelvű előadást. Részletes áttekintést nyújtott Magyarország politikai fejlődéséről. Végighaladva a történelmen, bemutatta a magyar alkotmányban létrejött változásokat, ismertette a törzsi szervezeteket, Szent István alatti magyar társadalom megszólását.

Dr. Soó Rezső egyetemi tanár nagy érdeklődés mellett tartotta meg a „A grafikai művészet Magyarországon” című német nyelvű előadását. A grafikai műharmonia a szemlélet és a valóság között, a fehér és a fekete ellenfétén alapul. Különösen nagy fontosságú a grafika a könyvdizájn és az illusztrációk szempontjából. Majd részletesen foglalkozott az exlibris kifejlődésével és történetével.

Értekes előadást tartott francia nyelven dr. Bárczi Géza egyetemi magántanár „A magyar nyelv” címen, amelyben ismertette hallgatóságával a magyar nyelv eredetét, nyelvrokonainkat.

„Magyarország kivitel politikája 1937-ben” címmel tartotta Pietrzykowi László nagysikerű előadását. Magyarország külkereskedelmi politikájának vizsgálata és bírálata érdekes következtetésekre ad okot — mondotta. — Nemcsak azért, mert Magyarország geopolitikai fekvésénél fogva a Duna-medencében fontos helyet foglal el, hanem azért is, mert az ország háború utáni gazdaságának szervezeti átépítése, valamint Magyarország és Lengyelországnak azonos gazdaságpolitikai törekvései sok érdekes következtetésre adnak okot.

A magyar-lengyel kapcsolatok ismertetésével fejezte be az előadó fejtegetését.

— Dr. Kürthy Mária Magda táncintézetében minden vasárnap 7—9-ig ösztánc. Péterfia 30.

— Lapunk mai számából a „Rubinszemű lány” című folytatásos regényünk anyagtorlódás miatt kimaradt.

Asboth ma érkezik Debrecenbe

megkezdtek a debreceni teniszversenyt, de az eső miatt többször félbe kellett szakítani. Felvidék nyerte a női csapatbajnokságot.

A debreceni teniszversenyt a város nagyerdői pályáján hétfőn kezdték meg nagy érdeklődés mellett. A mindennapos eső azonban nagyban zavarja a verseny programszerűségét és ezért több csapatbajnokságot nem lehetett befejezni. — Asboth, a kiváló versenyző a berlini versenyek miatt csak ma érkezik meg és nagy tudásából izelítőt ad a debreceni teniszkedvelő sportközönségnek is.

Eddig is igen szép mérkőzéseket láthatott a közönség, a vidéki tenisz színéjára itt van és küzdenek egymással. Elsőször a csapatversenyt bonyolították le, ezért egyes kerületek férfi és női válogatott csapatai küzdenek meg egymással.

Eredmények: Pestvidék—Tiszántúl 4:2. Nagy küzdelem, Tiszántúl éppen úgy nyert volna. Várady Brenner nyer Párdi ellen, a Várady—Brenner Vajna tiszántúli pár Háros—Peleskey ellen 6:2, 4:6, 7:5 arányban, míg a többi számat Pestvidék nyerte, Kiss dr. Barabás ellen 6:3, 6:1, Varga Kovács ellen 6:2, 7:5. Háros Leitner Barna ellen 6:1, 12:10, Kiss Varga a Kovács Leitner pár ellen 3:6, 6:3, 6:4.

Dél Felvidék ellen nyert 4:2 arányban. Azonban itt sok sérelem érte a Felvidéket, a budapesti központ engedélyezte a kisvárdai versenyt s emiatt Bakoss késve érkezett, emiatt játék nélkül vesztett.

A hétfői napon: Felvidék—Tiszántúl 3:2 (félbemaradt). Nagy küzdelem és két egyéni dőlhet el, döntetlen lesz-e, vagy Felvidék nyer. Várady Brenner nyer Galló dr. ellen 7:5, 6:0, Kovács Tornyai ellen 3:6, 6:3, 6:1, Paikert Barabás ellen 8:6, 3:6, 7:5, Bakoss Vajna ellen 6:3, 1:6, 6:3, Tornyai Paikert pár báró Vay—Lichtner pár ellen 6:4, 6:4, míg a Várady—Brenner Vajna—Bakoss

Galló pár mérkőzése 6:3, 7:9, 7:7 arányban félbemaradt.

Nyugat—Pestvidék 2:2 félbemaradt, Pestvidék áll nyeresre.

Kedden délután: Tiszántúl—Dél 4:1. Tiszántúl szép győzelmet aratott. Várady Brenner nyer Horváth ellen 6:2, 6:2, Barabás Mauthner ellen 6:0, 6:3, Leitner Bittera ellen 6:2, 8:0, Brenner—Vajna pár nyer a Hörváth—Bittera pár ellen 6:1, 6:0, míg Dél győzelmét Ug-rasdy szerezte meg Kovács ellen 6:3, 4:6, 6:1.

Felvidék—Nyugat 2:1-es állásnál félbemaradt.

A női bajnokságot a Felvidék nyeri, erős riválisát, a Pestvidéket 4:1 arányban legyőzte. Csak Gergely Éva nyert Ráczné ellen 6:4, 7:5 arányban, a többi számat Felvidék nyerte.

Pestvidék—Tiszántúl ellen 2:1 arányban vezet, de Tiszántúl tartalékos csapata igen jól küzdött. Kubinyi Magda nyert Visegrádi ellen 6:1, 6:4, Pongorné erős küzdelem után báró Berényi Kata ellen 6:4, 6:4, Kőpeczy Toroczkay Ibolya ellen 6:0, 6:0. Szombathyné vezet Sejbálné ellen 3:6, 7:5, 4:3 arányban. Szombathyné igen jól játszott. — Félbemaradt 6:5-ös állásnál báró Peregnyei Kubinyi pár mérkőzése Pongor Kőpeczy ellen.

A nagy teniszversenyt ma, szerdán reggel 9 órakor folytatják és délután 3 órától van játék. Szerdán még a csapatbajnokság folyik egész nap. A mai nap szenzációja, indul és játszik már Asboth József, a fiatal teniszkiállóság, aki Budge világbajnok ellen győzött és most Berlinben is kiválóan szerepelt. Asbothot még nem látta a debreceni közönség és így indulását nagy érdeklődés kíséri.

KÖZGAZDASÁG

Élénk irányzat volt a debreceni országos állatvásárban

A debreceni országos vásárral kapcsolatban megrendezett állatvásárban igen nagy volt a forgalom. 11-én rendezték meg a juhvásárt, amelyre felhajtottak 2885 darab juhot, elkelt 1436 darab. Az árak a következőképpen alakultak: anyajuh párja 28—40 pengő, rövid gyapjújuh 26—38, magyar juh 34—50 pengő páronként. Űrű 40—48 fillér kilogrammonként. A sertésvásárt 13-án tartották meg, amelyre szintén nagy volt a felhajtás. Felhajtottak kövér 269 darabot, elkelt mind. 1216 soványt, elkelt 335 darab. Árak: hizlalóbeli nehéz 90—92, hizlalóbeli közep 88—90, szedett nehéz 85—88, szedett közep 84—86, szedett könnyű 78—84, hússertés 80—85, sovány koca 70—75, stüldő 80—90 fillér kilo-

grammonként. Választott malac 16—24 pengő páronként. A lóvásárt 14-én rendezték meg, ahol szintén nagy volt az érdeklődés. Felhajtottak 912 darab lovat, elkelt 417 darab. Árak a következők voltak: Vágóló 102—150, silány ígásló 95—188, közepes ígásló 190—290, jó ígásló 300—600, kocsiló 400—650, katonaló 500—700 pengő. A szarvasmarha vásárt 15-én tartották. Felhajtottak 2891 szarvasmarhát, elkelt 1104 darab. Árak: jó vágómarha 48—65, közepes vágómarha 40—48, silány vágómarha 34—40, borjú 62—75, nővendékmarha 48—58, tinó, ökör 62—75 fillér kilogrammonként. Fejőstehén 250—520 pengő. Az irányzat mindenütt igen élénk volt.

A BÚZA 5 FILLÉRREL JAVULT

A készáruüzletben megszilárdult az irányzat és mind a gabona-, mind a takarmánycikkek ára emelkedett. A hangulat bizakodóbbá vált és különösen a húzapiacra kellett nagy megnyugvást a kormányának az az intézkedése, amellyel a tárolási díjak megterítését határozta el. Ez az intézkedés maga után vonta, hogy a kereskedelem, amelynek kockázata a minimumra csökkent, vidéken nagyarányú vásárlásokat végez és így nagymértékben megkönnyíti a búzafelvásárlás munkáját. A fővárosi malmok kénytelenek a kereskedelem vásárlása következtében magasabb árat fizetni a piacra ke-

rülő búzáért.

Az árjegyzőbizottság a búza alsó árát 10, a felső árát 5 fillérrel emelte.

Ujbúza: tiszavidéki 77 kg-os 19.90—20.10, 78 kg-os 20.10—20.30, 79 kg-os 20.30—20.50, 80 kg-os 20.40—20.60. Felső-tiszai 77 kg-os 19.80—20.00, 78 kg-os 20.00—20.20, 79 kg-os 20.20—20.40, 80 kg-os 20.30—20.50. Duna-tiszaközi 77 kg-os 19.75—19.90, 78 kg-os 19.95—20.10, 79 kg-os 20.15—20.30, 80 kg-os 20.25—20.40. Fehérmegyei, dunántúli 77 kg-os 19.85—20.05, 78 kg-os 20.05—20.25, 79 kg-os 20.25—20.45, 80 kg-os 20.35—20.55. Ujrozsa: pestvidéki 14.50—14.70, más származású 14.70—14.90.

Uj takarmányrépa: elsőrendű 15.60—16.00, középminőségű 15.30—15.50. Ujzab: elsőrendű 16.30—16.40, középminőségű 16.20—16.30. Tengeri: tiszántúli 19.00—19.10, egyéb áll. 18.80—18.90, Bp. közraktárak 19.20—19.30.

Örlemények: korpa 12.40—12.60, 8-as liszt 14.80—15.25.

Magvak és hüvelyesek: Káposztarepce új 25.00—25.50, kék mák 107—112.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertés vásár összes felhajtása 5351 darab volt, angol hússertés-felhajtás 1088. Az irányzat élénk volt. — Uradalmi zsírsertés 340 kg-on felül 104—105, szedett sertés I. 103—106, III. 90—96, angol tökesertés I. 102—107—110, II. 90—100, exportzsír 150—155.

SPORTHIRMONDÓ

A sötétség miatt félbeszakították a Törökvs—DVSC mérkőzést. Vasárnap délután nagy érdeklődés mellett sportnapot rendeztek a Diószégi-úti sporttelepen, amelynek jóvedelmét Liskainak a kerékpáros Európa bajnokságra való ki-küldésére fordították. A motorkerékpáros verseny azonban annyira elhúzódott, hogy a Törökvs—DVSC mérkőzést 2:1-es állásnál félbe kellett szakítani a második féldő 14. percében. A gólokat Palatinus, Takács, illetve Gere lötték.

A Boesky győzött Mátészalkán és Kisvárdán. A Boesky vasárnap Mátészalkán vendégszerepelt, ahol az MTK ellen 6:2 (1:1) arányban győzött. Az első féldőben a Boesky Vörös—Nadas, Janzso—Orosz, Boros, Békési—Markos, Csókai, Pásztói, Veres, Takács összeállításban szerepelt. A második féldőben Elek jobb, Orosz halfedezet lett, Békési bal szélsőt, Takács pedig összekötőt játszott. A gólokat Pásztói(2), Markos(2), Takács(2), illetve Szabó és Székely lötték. Hétfőn Kisvárdán a Kisvárdai Katolikus Legényegylet csapata ellen játszott a Boesky és 7:1 (4:1) arányban győzött. A gólokat Pásztói(3), Takács(2), Markos és Csókai lötték.

Két Hajdú Kupa mérkőzést játszottak le vasárnap és hétfőn. Vasárnap Hajdúdorogon a HASE csapata 2:0 (1:0) arányú győzelmet aratott a DMTE felett. — Hétfőn a hétről hétre jobban szereplő Tégláskert csapata játszott Hajdúdorogon és 3:2 (2:1) arányban verte meg a HASE csapatát. Mindkét mérkőzést a Hajdú Kupáért játszották.

Vasárnap kezdődik a Nemzeti Bajnokság őszi fordulója. Vasárnap ismét meg-népesednek a futballpályák. A Nemzeti Bajnokság őszi fordulója megkezdik. A Boesky Debrecenben látja vendégül a Kispeszt csapatát. Budapesten az Elektromos a Szegeddel, a Szürketaxi a Zuglói SE csapatával. A Phöbusz az Ujpesttel, a Budafok a Nemzetivel, míg a Salgótarjáni SE a Hungáriával méri erejét. A Ferencváros—Szolnoki MÁV mérkőzés a Középeurópa Kupa döntői miatt elmarad.

Győzött a Hungária utolsó túramérkőzésén. A Hungária vasárnap játszott utolsó túramérkőzését Katowicében, hol a többszörös bajnok, Ruch ellen 8:4 (6:1) arányban győzött. Az első féldőben a magyar csapat tetszés szerint érte el góljait. A második féldőben a helyi bíró is működésbe lépett és két jogtalan 11-est és egy lesgölt ítélt meg a Hungária ellen.

Az Ujpest döntetlenül játszott Pozsonyban. Az Ujpest csapata vasárnap Pozsonyban vendégszerepelt, ahol a Bratislava volt az ellenfele. Az első féldőben a helyi csapat 1:0-ás vezetésre tett szert. A második féldőben az Ujpest is összeszedte magát és 2:2 arányú döntetlent harcolt ki.

Szombaton győzött, vasárnap kikapott a Szürketaxi. A Szürketaxi csapata szombaton Denhelderben játszott egy helyi csapat ellen és 8:3 arányba győzött. — Vasárnap azonban a Xeres csapatától 2:1 arányban vereséget szenvedett.

Mozi műsor

Hungária: Első ölelés.
Apollo: Mellékutca.
Vígyszínház: 100 férfi 1 kislány.

Szerdán fél 7 és 9 órakor 2 sláger
LEHÁR operett:
PACSIRTA
(Eggerth Mártha.)
MALAKKAI POKOL
(Dzsungelfilm!)

Hollandiába hívják Budapest válogatott futbalcsapatát. A holland futballszövetség levelet küldött a MLSZ-hez, amelyben szeptember 7-re meghívják Budapest válogatott futbalcsapatát. — A hollandok jelezték levelükben, hogy a holland válogatott—Budapest válogatott mérkőzés Vilma holland királynő 40 éves uralkodói jubileumának ünnepségei közé tartozna. Nem lehetetlen, hogy a meghívást elfogadják a MLSZ.

Barátságos mérkőzések eredményei: Vasárnap több nemzetiligás csapat játszott barátságos mérkőzést, amelynek eredményei a következők: Elektromos—Phöbusz 4:3 (2:2), Szeged—UTC 5:3 (4:2), ETO—Szolnoki MÁV 2:1 (1:1), Nemzeti—Csepel WMF 2:1 (2:0), Budafok—BMTE 3:1 (2:0), CSMOVE—Zuglói SE 4:1 (1:1), BSZKRT—Salgótarjáni SE 2:1 (1:0).

A Kispeszt legyőzte a Pogont. A Kispeszt csapata vasárnap játszott a utolsó túramérkőzését Lemberghen a Pogon ellen. A Kispeszt 2:0 arányban győzött, mindkét gólt az ujonc Kürthy lölte.

A Haladás nyerte a vasutasbajnokságot. Mint ismeretes, a Haladás vasutasbajnoki mérkőzés során az elmúlt héten 5:0 arányban győzött Püspökladányban a PMÁV ellen. A második mérkőzését vasárnap kellett volna lejátszani Szombat helyen, de a PMÁV szombaton lemondta a mérkőzést. Így a Haladás nyerte a vasutasbajnokságot. A szombat helyi csapat vezetősége a PMÁV sportszerűtlen eljárása miatt megindította az eljárást.

Döntetlenül játszott a MÁVAG a NYKISE-vel. A MÁVAG csapata vasárnap Nyiregyháza vendégszerepelt és a NYKISE-vel 3:3 (2:1)-es döntetlent ért el.

A magyar uszóválogatott vasárnap Párisban vendégszerepelt. Angyal a 100 méteres mellúszásban új magyar rekordot állított fel 1.11 másodperces idővel. 400 méteres gyorsúszásban 1. Talli, 2. Gróf. 100 méteres gyorsszuszásban 1. Kőrösi, 2. Busch. 100 méteres hátúszásban 1. Lengyel, 2. Blank. Műugrásban 1. Moultinghausen, 2. Hidvégi. 4x200 méteres gyorsstafféta 1. Magyarország 9:20.8 mp, 2. Franciaország 9:25.6 mp-es idővel. A magyar vízipóló válogatott 4:3 arányú győzelmet aratott a franciák felett.

Szeptember 4-én és 11-én lesz a Ferencváros—Szlávia mérkőzés. Az MLSz. kedden este elnöki tanácsülésén tudomásul vette a skót labdarúgó szövetség átiratát, amely a magyar-skót válogatott labdarúgó mérkőzést november 30-ra tűzi ki, Glasgoban. A KK. bizottság Bindea ügyben hozott határozatát tudomásul vették ugyan, de az MLSz.-t továbbhi eljárásra kérik, mert állítólag más játékosok is résztvettek Bindea bántalmazásában. A Ferencváros—Szlávia KK döntő 2. mérkőzése szeptember 4-én Prágában és szeptember 11-én Budapesten lesz.

Szilágyi rekordot futott 10.000 méteren
A MASZ vasárnap és hétfőn rendezte meg atlétikai versenyt, amelynek eredményei a következők: 800 méteres síkfutás: 1. Harsányi 1:53.4 mp, 2. Temesvári 1:53.5 mp, Rudugrás: 1. Csányi 370 cm, 2. Karlovics 370 cm, Zsuffka nem indult, Távolugrás: 1. Gyurica 739 cm, 2. Vermes 728 cm, 110 méteres gátfutás: 1. Szabó 15.3, 2. Javor 15.8 mp, Kovács nem indult, 100 méteres síkfutás: 1. Gyenes 10.7 mp, 2. Kiss 10.9 mp, Sir megsejült, Gerelyvetés: 1. Várszegi 72.17 m, 2. Kínál 59.35 m, 5000 méteres síkfutás: 1. Simon 15:27.4 mp, 2. Csaplár 15:28.2 mp, 1500 méteres síkfutás: 1. Harsányi 4:00.6 mp, 2. Hires 4:00.8 mp, Szabó nem indult, 200 méteres síkfutás: 1. Gyenes 21.5 mp, 2. Rády 22.2 mp, Súlydobás: 1. Darányi 15.17 cm, 2. Németh 14.35 cm, 400 méteres síkfutás: 1. Görkői 49 mp, 2. Vadas 49.4 mp, Magasugrás: 1. Lossonczy 176 cm, 2. Holló 176 cm, Diszkoszvetés: 1. Kulitz 49.55 m, 2. Remez 46.30 m, Hármassugrás:

1. Dusnoki 14.47 m, 2. Somló 14.34 m, 10.000 méteres síkfutás: 1. Szilágyi 30:56.8 mp (magyar rekord), 2. Csaplár 30:57.4 mp, 400 méteres gátfutás: 1. Polgár 57.1 mmp, 2. Verbőczy 57.4 mp.
Győztek a magyar evezősök Poznanban. Vasárnap rendezték meg Poznanban a második magyar-lengyel evezős-versenyt, amelyet a magyarok nyertek meg 4:3 arányban. Az egyes versenyszámok közül a magyarok a kormányos négyest, a kormányos nélküli kettőst, a kormányos nélküli négyest és a nyolcast nyerték. A lengyelek az egyesben, a kormányos kétévezősben és kettős párevezősben nyertek.
Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató: Dr. Kólya Sándor.

Két szoba
konyha, különszoba, éléskamrából álló elsőemeleti lakás november 1-ére kiadó. Értekezhetni Kossuth-u. 39. Házmeztérnél. 791
Kossuth-u. 67. sz.
alatt udvari 2 szoba, konyha kiadó. 790
Utcai
két szobás minden mellék helyiséggel kiadó. Ugyanott házmeztér felvétetik. Csokonai-u. 44. 782
Két kisebb
szobás, komfortos lakás novemberre kiadó. Rothermeru-u. 15. Megtekinthető 11-2-ig. 763

Paplanok
flanel takarók
lópokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Eladó ház
Híd-utca 14. sz. ház a közkedvelt Bagolyvár vendéglővel elköltözés miatt eladó. 391
Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyzetméter telken, szőlő és gyümölcsös, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelfűtés, alapincézve, jóvízzel kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243
ELADO
Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszoba, kényelmes családi ház. 744
Forgalmas helyen,
a nagyalomlás mellett, Kékes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiséggel lakással, amely korcsmának, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korcsmának kiadó. 369
Szép
családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, háromfiólos és egyéb mellékhelyiségek, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nőgrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szöveg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szöveg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szöveg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szöveg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kls értékű postabélyegeken beküldhető.

Kisipari hirdetések

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot
SZEKERES
festővállalattól,
Debrecen, Homok-u. 122.
Telefón 13-19.

JÉG-SZEKRENYEK
háztartáshoz, mindenféle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használatat cserélek és javítok.
SIMON ISTVÁN
asztalos, PESTI-UTCA 67

MEGLEPŐ OLCSÓN
szórakozhat, szolid kiszolgálás mellett
ERDŐSNÉL,
BETHLEN-U. 29.
(Fűvészkert-a. sarok.)

Levelérés
Szegény leánnyal levelezni. Vagyonom P 8000.— Hajdúnánás, Magyar út 77. 726

Befőtendő állás nőknek
Bejáróleány felvétetik Szent Anna-u. 5. I. em. Iklódy festőműterem.

Gyors- és gépirónót és ügyvédjelöltet
keresek azonnalra. Jelentkezés délután 5-6 között. Mitrovics és Mayláth ügyvédek, Szent Anna-u. 10. 788

Otthont talál
gyermektelen házaspárnál munkaszerető árva leány. Márton Kálmán-utca 38. 660

Mindenes
főzőnőt, hosszú bizonyítványokkal fogadok, Werbőczy-u. 2. I. emelet 4. 793

Jobbírású
leány irodába kerestetik állandóra. Pataky, Péterfia-u. 53. 774

Befőtendő állás férfiaknak

Kifutófiú
felvétetik azonnal. Arany János-utca. 62. fűszerüzlet. 743

Kifutófiút
azonnali belépésre felvesszük. — Kiss Testvérek, Deák Ferenc-u. 14-16. 791

Fiatal
gyermektelen házaspár házmeztérnek pinceszobába felvétetik, Komlóssy út 15. sz. 792

14-16 éves fiút
kifutónak felvesszük. — Konzum, Jparkamara. 788

Árnykijordó
felvétetik. Bóni listtlerakat, Werbőczy-u. 4. 785

Inkasszálsban
járta tisztviselőt, vagy tisztviselőnt, fuvarost és egy fiatal embert állandó munkára felvesszük: lhász fatelep, Pesti-u. 2. szám. Ajánlkozás délelőtt 9-12 óráig. 773

Állást kereső nők

Gazdasszonynak
mennék magános úrhoz vidékre, jó bizonyítvány. Uikert, Nádor-u. 8. Ny.

Állást kereső férfiak

Szerelő soffőr
10 éves gyakorlattal személy vagy tehergépkocsira állást keres. Cím a kiadóban. 786

Bútorozott szoba

Kis
bútorozott szoba kiadó. Kertész-utca 7. Honvéd-utcánál. 702

Légfűtés
bútorozott különbejáratú szoba 1-ére kiadó. Svetits-palota III. lépcső. II. em. 9. Vagy felvilágosít DEL-KA. 721

Kiadó lakás Egyszobás

Két
egy szoba, konyhas lakás bútorozva, vagy úresen kiadó. Kar-u. 7. 619

Egy moderna
utcai szoba, különbejáratú magános úri egység részére kiadó. Zöldfa-u. 9. 750

Két egyszobás
konyhas, speizos lakás kiadó szeptember 1-re. — Vigkedvü Mihály-u. 21. 787

Kétszobás

Kiadó
2 utcai szoba rendelőnek vagy csak garzon úrnak. Csapó-utca 10. 760

Ajánlat
Tanulók figyelmébe:
Írószerek, füzetek, levélpapírok elismert olcsó árakon kaphatók Springer József könyv-, papír-, fotocikkek-szaküzletében. Személyesen győződjön meg árainak olcsóságáról. 828-472

Épületbontásból
ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ácsok, lapátok, csákányok, gereblyék, terméskövek, márvány sír-emlékek olcsón kiadásra. Kigyó-utca 51.

Régi-pénzt és érmeket veszünk PAPP LAJOS illatszerezés Kossuth-u. 1.

Mindenféle
épitési anyag, valamint deszka, lécs, faragott fa és bauxitcement kapható a Debreceni Műgyár Rt. Fürdő-utca 2. sz. telepén. 1193

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos gondozását vállalom. — Címet Tisztviselőcsalád jellegére a kiadóba kérek. 311

Gyári maradványok
a kiadás alatt hibetellen olcsón kaphatók. Dr. Révészné, Piac-u. 42. (Pannónia-udvar.)

Kereslet

Ezüst evőkészletet
valódit, 12 személyest keresek megvételre. Cím a kiadóban. 714

Lakberletkötéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegére kiadóba kérek. 310

Veszek
mindenféle használt bútor, irodaberendezést, varrógépet, üzlethezen dezt, páncélkasszát. — Hívásra jövök. András, Csapó 16. 468

Pénz

Pénzt
háza, földre folyósítatok úgy építkezésre. — Kényszerkölcsönt, részvényeket veszek. — Mandel, Péterfia-u. 4. Ny

Autó-motor-kerékpár

Megvételre
keresek jókarban lévő egy férfi és egy női kerékpárt. Ajánlatot ármegjelöléssel a kiadóba kérek „Két bicikli” jellegre. 683

Butor

Két
világos keményfa ruha- és fémháztartási eszköz. Csapó-utca 10. az udvarban. 702

Világos
matt ebédlő, keményfa, eladó Csapó-utca 10. az udvarban. Ugyanott egy barokstílusú ebédlő is eladó. 761

Eladó föld

ELADÓ FÖLDEK
Debrecen és Szoboszló között 26, 14, 20, 5. Debrecen és Mikepércs között 47, fekete, Kondorosnál 4 és 8, Macson prima 9 hold tanyás, Biharban 50 hold tanyás fekete veltelár felével megvehető. Sámsoni-útnál 6. Apafájánál egy hold gyümölcsös. Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7.

OLCSÓ HÁZHELYEK
a Luther- és Kuruc-utcák sarkán részleltételekre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. csányi FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

Eladó ingóság

Betegápoló kecsi
kézzel hajtható, eladó. — Jókoi-utca 12. 527

Különféle

Eladó
szép nagy legyező palma, fehér, sárga, piros leanderek. Török Bálint-utca 25. sz. 789

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén

Igazgató: Somogyi Gábor. Művezető: Liptay András